

จากตารางที่ 26 ผลการประเมินพฤติกรรมนักเรียน จากการจัดกิจกรรมการพัฒนา
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ
พบว่า

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีผลการประเมินพฤติกรรม คือ ปฏิบัติด้วยตนเองจน
เป็นนิสัย และเป็นแบบอย่างที่ดี จำนวน 8 ด้าน ได้แก่ ด้านใฝ่เรียนรู้และด้านความรักชาติ ศาสน์
กษัตริย์ จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 67.1 ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง จำนวน 53 คน คิดเป็น
ร้อยละ 64.6 ด้านความซื่อสัตย์สุจริต จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 62.2 ด้านรักความเป็นไทย
จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 58.2 ด้านการมีวินัย จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 51.2
ด้านจิตสาธารณะ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 35.4 และปฏิบัติจนเป็นนิสัย เป็นแบบอย่างที่ดี
และเป็นที่ยอมรับ และสามารถแนะนำและชักชวนคนอื่นให้ปฏิบัติได้ จำนวน 4 ด้าน ได้แก่
ด้านความรับผิดชอบ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 43.9 ด้านขยันมุ่งมั่นในการทำงาน
และความสามัคคี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 37.8 ด้านประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง
จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 36.6 และด้านความกตัญญูกตเวที จำนวน 29 คน คิดเป็น
ร้อยละ 35.4

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีผลการประเมินพฤติกรรม คือ ปฏิบัติด้วยตนเอง
จนเป็นนิสัย และเป็นแบบอย่างที่ดี จำนวน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านขยันมุ่งมั่นในการทำงาน
จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 54.5 ด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ จำนวน 54 คน
คิดเป็นร้อยละ 53.5 ด้านประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 46.5
ด้านใฝ่เรียนรู้ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 45.5 ด้านรักความเป็นไทย จำนวน 42 คน
คิดเป็นร้อยละ 41.6 ด้านการมีวินัย จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 40.6 ด้านความซื่อสัตย์สุจริต
จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 39.6 และปฏิบัติจนเป็นนิสัย เป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นที่ยอมรับ
และสามารถแนะนำและชักชวนคนอื่นให้ปฏิบัติได้ จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความเชื่อมั่น
ในตนเอง จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 42.6 ด้านความสามัคคี จำนวน 43 คน คิดเป็น
ร้อยละ 42.6 ด้านความกตัญญูกตเวที จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 40.6 ด้านจิตสาธารณะ
จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 39.6

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลการประเมินพฤติกรรม คือ ปฏิบัติด้วยตนเอง
จนเป็นนิสัย และเป็นแบบอย่างที่ดี จำนวน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 52.9 ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความรับผิดชอบ
ด้านประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 ด้านใฝ่เรียนรู้

จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 48.5 ด้านความซื่อสัตย์สุจริต จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 47.1 ด้านขยันหมั่นมั่นในการทำงาน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 44.1 และปฏิบัติตนเป็นนิสัยเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นที่ยอมรับ และสามารถแนะนำและชักชวนคนอื่นให้ปฏิบัติได้ จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีวินัย จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 47.1 ด้านจิตสาธารณะ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 45.6 ด้านรักความเป็นไทย ด้านความกตัญญูกตเวที จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 44.1 ด้านความสามัคคี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 41.2

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขั้นสะท้อนผล ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกต พฤติกรรมนักเรียน การสัมภาษณ์ บันทึกผลหลังสอนของผู้วิจัยและคณะครูนำข้อมูลที่รวบรวม ได้มาวิเคราะห์ ตีความ สรุปผลกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของนักเรียน โดยคณะครูได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการเข้าไปในกิจกรรม การเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผลการจัดกิจกรรมทำให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมี พฤติกรรมการแสดงออก ทั้งด้านการใฝ่เรียนรู้ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ความซื่อสัตย์สุจริต รักความเป็นไทย มีวินัย ความรับผิดชอบ ขยันมุ่งมั่นในการทำงาน ประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง ความสามัคคี ความกตัญญูกตเวที และด้านจิตสาธารณะมากขึ้น จากผลการรวบรวมข้อมูลมีผลดังตัวอย่าง ดังนี้

“...ได้พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยการบูรณาการในวิชา ที่สอน ทำให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดีขึ้น ทั้ง 12 ด้าน โดยเฉพาะด้านการใฝ่เรียนรู้ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีวินัย มีความรับผิดชอบ ขยันมุ่งมั่นในการทำงาน มีความสามัคคี มีจิตสาธารณะ รู้จักประหยัด และมีความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งคิดฉันคิดว่า จะดำเนินการสอน โดยบูรณาการในวิชาที่สอนต่อไป ...”

(ครูที่ปรึกษา ม.4 11 สิงหาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...เมื่อได้ทำการสอน โดยบูรณาการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกับ วิชาสังคมศึกษาที่สอนแล้ว นักเรียนมีนิสัยใฝ่เรียนรู้ ตั้งใจเรียน มีความรับผิดชอบในหน้าที่ ของตน มีวินัย รู้จักทำงานเป็นทีม ส่งผลให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ ฯ ...”

(ครูที่ปรึกษา ม.5 11 สิงหาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...เมื่อพูดถึงเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน นักเรียนจะให้ความ สนใจที่จะอภิปรายร่วมกันยิ่งขึ้น ถือได้ว่าเป็นบูรณาการในกลุ่มสาระที่ถูกต้อง และเหมาะสมแล้ว ทำให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความประพฤติดียิ่งขึ้น ไม่เหมือนแต่ก่อน...”

(ครูที่ปรึกษา ม.6 11 สิงหาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนมาโรงเรียนทันเวลา มอบหมายงานให้ทำเสร็จตามเวลาเป็นส่วนใหญ่ แต่มีส่วนน้อยที่ยังไม่ทันเวลา เข้าร่วมกิจกรรมทุกคนดีมาก พูดจาไพเราะขึ้นกว่าเดิม ทำงานเป็นระเบียบเขียนตัวหนังสือสวย และสะอาดขึ้น...”

(ครูที่ปรึกษา ม.5 11 สิงหาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนตั้งใจเรียนมากขึ้น ขาดเรียนน้อยลง แฉ่งกายถูกต้องเป็นระเบียบ สะอาด เข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งและรับผิดชอบงานที่ครูมอบหมาย ได้เป็นอย่างดี การทะเลาะวิวาทกัน ลดลงอย่างมาก การขโมยสิ่งของลดลง มีการออมเงิน และซื้อสิ่งของต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการเรียนเท่านั้น มีการช่วยเหลือแบ่งปันซึ่งกันและกันมากขึ้น แต่มีส่วนที่ต้องปรับปรุง คือ ความรับผิดชอบงานบางส่วนยังไม่เรียบร้อยและส่งงานไม่ทันเวลาที่กำหนด ซึ่งควรได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น...”

(ครูที่ปรึกษา ม.4 11 สิงหาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนตรงเวลา ขยันเรียนมากขึ้น สนใจงานที่ครูมอบหมาย ชักถามดีขึ้น ให้ความร่วมมือกับครูดี ทำงานสะอาดเป็นระเบียบมากขึ้นกว่าเดิม ส่งงานทันเวลาเป็นส่วนใหญ่...”

(ครูที่ปรึกษา ม.6 11 สิงหาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยการบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ ทุกระดับชั้น โดยใช้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นหลัก ถือว่าเป็นกิจกรรมที่ดีที่สามารถนำมาพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ได้ผลเป็นอย่างดี ส่งผลทำให้นักเรียนมีความประพฤติ มีการปฏิบัติที่ดีต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคมดีขึ้น ...”

(ผู้วิจัย. 15 สิงหาคม 2555 : ประเมิน)

สรุปผลการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ซึ่งใช้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเป็นหลัก ผู้วิจัยและคณะครู ได้ประชุมสะท้อนผลการดำเนินงานตามกิจกรรม ดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนแล้ว สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรม การบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจ มีความประพฤติ ปฏิบัติตน มีคุณธรรม จริยธรรม และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้ง 12 ด้านไปในทางที่ดีมากขึ้น คือทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการแสดงออกในพฤติกรรมด้านใฝ่เรียนรู้ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านรักความเป็นไทย ด้านมีวินัย และด้านความรับผิดชอบ ด้านขยันหมั่นเพียรในการทำงาน ด้านการประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง ด้านความสามัคคี ด้านความกตัญญูกตเวทิตะ และด้านจิตสาธารณะ นักเรียนส่วนใหญ่รู้จักรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง มีความขยัน ใฝ่เรียนรู้ รู้จักประหยัด และใช้จ่ายอย่างพอเพียง เพราะนักเรียนเริ่มตระหนักในความสำคัญของการมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดี แต่ก็มีนักเรียนส่วนน้อยที่ยังไม่รู้จักรับผิดชอบต่องานที่ครูได้มอบหมายให้ทำ สรุปได้ว่าการดำเนินกิจกรรมการบูรณาการใน 8 กลุ่มสาระ ผู้วิจัยและครูผู้สอนพอใจเป็นอย่างยิ่งที่สามารถจัดกิจกรรมได้บรรลุผลเป็นอย่างมาก

4.2.2 ผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโดยการจัด

ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยการจัด ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ระหว่างวันที่ 4 – 23 กรกฎาคม 2555 รวม 3 สัปดาห์ ผู้วิจัย ได้ดำเนินการดังนี้

ขั้นวางแผน ผู้วิจัยได้ประชุม ปรึกษาหารือ สันทนา ระดมความคิด ในการจัดกิจกรรมการเข้าค่ายฝึกอบรมคุณธรรมน้อมนำชีวิต มีเป้าหมายเพื่อดำเนินงานพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน 12 ด้าน ได้แก่ ด้านใฝ่เรียนรู้ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านรักความเป็นไทย ด้านมีวินัย และด้านความรับผิดชอบ ด้านขยันหมั่นเพียรในการทำงาน ด้านการประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง ด้านความสามัคคี ด้านความกตัญญูกตเวทิตะ และด้านจิตสาธารณะ โดยให้ครูที่ปรึกษาและนักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน ร่วมกันปฏิบัติกิจกรรม และนักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้ง 12 ด้านยิ่งขึ้น ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

- คือ 1) ประชุมครูเพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ทั้ง 12 ด้าน ที่ประชุมกำหนดการเข้าค่ายฝึกอบรมคุณธรรมน้อมนำ
 ชีวิต ระหว่างวันที่ 21 - 23 กรกฎาคม 2555 ณ วัดพระธาตุ อำเภอนาควน จังหวัดมหาสารคาม
 2) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเข้าค่ายฝึกอบรมคุณธรรมน้อมนำชีวิต และจัดประชุม
 คณะกรรมการเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์และปฏิทินการปฏิบัติงาน กำหนดเนื้อหาในแต่ละวัน
 3) ติดต่อประสานงานกับพระธรรมวิทยากรที่จะนำฝึกปฏิบัติ และให้ความรู้จากวัดพระธาตุ
 จังหวัดมหาสารคาม และประสานกับเจ้าอาวาส วัดพระธาตุ เพื่อขออนุญาตใช้สถานที่ในการจัด
 กิจกรรมการเข้าค่ายฝึกอบรมคุณธรรมน้อมนำชีวิต 4) จัดประชุมนักเรียนเพื่อรับทราบแนวทาง
 ปฏิบัติและเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการเข้าค่าย 5) นำนักเรียนเข้าค่ายอบรมคุณธรรมน้อมนำชีวิต
 ตามระยะเวลาที่กำหนดและปฏิบัติตามกิจกรรมตามเนื้อหาที่กำหนดและ 6) ประเมินผลพฤติกรรม
 นักเรียนก่อนการเข้าค่ายอบรมคุณธรรมน้อมนำชีวิต และหลังการเข้าค่ายอบรมคุณธรรม
 น้อมนำชีวิต และสรุปผลการดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

ขั้นการปฏิบัติและขั้นสังเกต ผู้วิจัยและคณะครู จัดกิจกรรมตามแผน
 และระยะเวลาที่กำหนดในการดำเนินกิจกรรม กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม
 เก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและหรือผู้ให้ข้อมูล ตามแผนที่
 กำหนดไว้ ดังนี้

การเข้าค่ายฝึกอบรมคุณธรรมน้อมนำชีวิต ผู้วิจัยได้ปฏิบัติตามแผน
 ที่กำหนด โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน จำนวน 70 คน
 ระหว่างวันที่ 21 - 23 กรกฎาคม 2555 จำนวน 3 วัน 2 คืน ณ ศาลาการเปรียญวัดพระธาตุ
 เป็นสถานที่ที่มีความพร้อมด้านอุปกรณ์ บรรยากาศเหมาะสม สะดวกต่อการเดินทางไปเข้าค่าย
 อบรมของกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยและคณะครู และคณะวิทยากรที่มาให้ความรู้ ผู้วิจัยและคณะครู
 นำนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 เข้าค่ายฝึกอบรมคุณธรรมน้อมนำชีวิต โดยจัดทำ
 กำหนดการเข้าค่ายฝึกอบรมคุณธรรมน้อมนำชีวิต ในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
 ของนักเรียน จำนวน 19 กิจกรรม ดังนี้คือ กิจกรรมที่ 1 พิธีเปิด กิจกรรมที่ 2 พิธีมอบตัวเป็นศิษย์
 ของพระอาจารย์ กิจกรรมที่ 3 ปฐมนิเทศ กิจกรรมที่ 4 ซึ่งแจ่มระเบียบกติกาการอยู่ค่ายฝึกอบรมฯ
 กิจกรรมที่ 5 รับประทานอาหารกลางวันอย่างมีสติ กิจกรรมที่ 6 กิจกรรมการบรรยาย
 เรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 12 ประการ กิจกรรมที่ 7 กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ และละลาย
 พฤติกรรม กิจกรรมที่ 8 กิจกรรมปลูกฝัง...จิตสาธารณะ กิจกรรมที่ 9 สวดมนต์ทำวัตรเย็น
 กิจกรรม ที่ 10 เจริญจิตภาวนา / แผ่เมตตา กิจกรรมที่ 11 กิจกรรมรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ภาคบรรยาย และฉายวีดิทัศน์ กิจกรรมที่ 12 เติมน้ำจืด ขยับกายสบายชีวี กิจกรรมที่ 13
 อบรมตามฐานคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3 ฐาน กิจกรรมที่ 14 นันทนาการสอดแทรกคุณธรรม
 กิจกรรมที่ 15 ปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากสื่อ ... บันไดงู กิจกรรมที่ 16 กิจกรรม
 จุดเทียนปัญญา – เทิดพระคุณบิดา มารดา กิจกรรมที่ 17 – 18 ฝ่าป่ากิเลส กิจกรรมที่ 19
 ขอขมาพระอาจารย์ / มาลาบูชาพระคุณครูอาจารย์ โดยมีนายนิพนธ์ ยศดา ผู้อำนวยการ
 โรงเรียนยางวิทยาคม เป็นประธานเปิดการเข้าค่ายฝึกอบรม และมีพระครูโสภณเจติยาภิรักษ์
 เจ้าอาวาสวัดพระธาตุ อำเภอนาขูน จังหวัดมหาสารคาม เป็นวิทยากรในการฝึกอบรม
 ซึ่งคณะวิทยากรได้ดำเนินการเข้าค่ายฝึกอบรม ตลอดระยะเวลา 3 วัน 2 คืน
 รายละเอียดมีดังนี้

วันที่ 21 กรกฎาคม 2555 ดำเนินการเข้าค่ายฝึกอบรมคุณธรรม
 นำชีวี จำนวน 11 กิจกรรม คือ กิจกรรมที่ 1 พิธีเปิด กิจกรรมที่ 2 พิธีมอบตัวเป็นศิษย์
 ของพระอาจารย์ กิจกรรมที่ 3 ปฐมนิเทศ กิจกรรมที่ 4 ซึ่งแจ่งระเบียบกติกาการอยู่ค่ายฝึกอบรมฯ
 กิจกรรมที่ 5 รับประทานอาหารกลางวันอย่างมีสติ กิจกรรมที่ 6 กิจกรรมการบรรยาย
 เรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 12 ประการ กิจกรรมที่ 7 กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ และละลาย
 พหุติกรรม กิจกรรมที่ 8 กิจกรรมปลูกฝัง...จิตสาธารณะ กิจกรรมที่ 9 สวดมนต์ทำวัตรเย็น
 กิจกรรมที่ 10 เจริญจิตภาวนา / แผ่เมตตา และกิจกรรมที่ 11 กิจกรรมรักษาศีล ศาสน์ กษัตริย์
 ภาคบรรยาย และฉายวีดิทัศน์ ผู้วิจัยและคณะครูได้เข้าร่วมกิจกรรมกับคณะวิทยากร โดยมี
 นักเรียนเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 70 คน พิธีเปิดได้เชิญ นายนิพนธ์ ยศดา ผู้อำนวยการ
 โรงเรียนยางวิทยาคม เป็นประธานเปิดการเข้าค่ายฝึกอบรมและดำเนินการตามตาราง
 การฝึกอบรมโดยคณะวิทยากร ได้ให้ความรู้โดยประธานสงฆ์ เจ้าอาวาสวัดพระธาตุ
 ได้กล่าวโมทนียกถาและบรรยายพิเศษ พร้อมทั้งแนะนำวิทยากรพิธีมอบตัวเป็นศิษย์ของ
 พระอาจารย์ ปฐมนิเทศ ซึ่งแจ่งระเบียบกติกาการอยู่ค่ายฝึกอบรมในช่วงบ่ายกิจกรรมการบรรยาย
 เรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 12 ประการ กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ และละลายพหุติกรรม
 กิจกรรมปลูกฝัง...จิตสาธารณะ กิจกรรมภาคฝึกอบรมจิตใจ ในแต่ละกิจกรรมได้เปิดโอกาส
 ให้นักเรียนได้สอบถามจากวิทยากรแต่ละกิจกรรม ตอนเย็นสวดมนต์ทำวัตรเย็น เจริญจิตภาวนา
 / แผ่เมตตา และกิจกรรมรักษาศีล ศาสน์ กษัตริย์ ภาคบรรยาย และฉายวีดิทัศน์ ผลการอบรม
 ผู้เข้ารับการอบรมสามารถฝึกปฏิบัติตนได้เป็นอย่างดี

วันที่ 22 กรกฎาคม 2555 การเข้าค่ายฝึกอบรมคุณธรรมน้อมนำชีวิต
 ดำเนินไปตามปฏิทินโดยต้นนอนทำภารกิจส่วนตัว สวดมนต์ทำวัตรเช้า – เจริญจิตภาวนา –
 ธรรมะรับอรุณ และทำกิจกรรมที่ 12 เดินจงกรม ขยับกายสบายชีวี กิจกรรมที่ 13 อบรมตามฐาน
 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3 ฐาน กิจกรรมที่ 14 นันทนาการสอดแทรกคุณธรรม ในภาคเช้า
 และภาคบ่าย กิจกรรมที่ 15 ปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากสื่อ ... บัน ไคง นักเรียน
 กลุ่มเป้าหมายได้ให้ความสนใจ ตั้งใจ เป็นอย่างดี ตอนเย็นสวดมนต์ทำวัตรเย็น เจริญภาวนา
 และทำกิจกรรมที่ 16 - 17 ชมวีดีโอเกี่ยวกับพระคุณของแม่พระคุณของครู การคบเพื่อนที่ดี
 นักเรียนให้ความสนใจ

วันที่ 23 กรกฎาคม 2555 นักเรียนต้นนอนทำภารกิจส่วนตัว
 สวดมนต์ทำวัตรเช้า – เจริญจิตภาวนา – ธรรมะรับอรุณ เดินจงกรม ขยับกายสบายชีวี
 นันทนาการสอดแทรกคุณธรรม / คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ช่วงเช้าทำกิจกรรมที่ 18
 ฝ่าป่ากิเลส จากนั้นให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังการอบรม / แบบประเมิน ช่วงบ่าย
 ทำกิจกรรมที่ 19 ขอขมาพระอาจารย์ / มาลาบูชาพระคุณครูอาจารย์ และทำพิธีปิดการเข้าค่าย
 ฝึกอบรมคุณธรรมน้อมนำชีวิต ซึ่งผลการจัดกิจกรรมนักเรียนกลุ่มเป้าหมายให้ความสนใจ
 ตั้งใจ ผู้วิจัยและคณะครูก็ปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นอย่างดี ครบถ้วน พร้อมผู้วิจัยได้รายงาน
 ผลการเข้าค่ายฝึกอบรมให้ผู้เกี่ยวข้อง ได้รับทราบความก้าวหน้า และจะ ได้ติดตาม
 ความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน เมื่อกลับมาปฏิบัติหน้าที่ที่โรงเรียนต่อไป

ส่วนคณะวิทยากรได้ปฏิบัติหน้าที่ตลอดระยะเวลา 3 วัน 2 คืน
 อย่างเต็มที่ โดยได้สังเกตพฤติกรรม เมื่อพบพฤติกรรมที่เป็นปัญหาก็ได้เสนอแนะให้แก่ไข
 พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ทันที มีการสอบถามความรู้ ความเข้าใจในการรวมกลุ่ม
 การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา และยกตัวอย่างกลุ่มเป้าหมายที่ปฏิบัติตน
 เป็นคนดี พร้อมทั้งยกย่องชมเชยนักเรียนที่ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างและตรวจผลงานการเขียน
 เรียงความของนักเรียนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจในหลักธรรมเบื้องต้น
 ทางพระพุทธศาสนา ศาสนพิธี การฝึกตนให้เป็นคนดี มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์มากขึ้น
 เป็นลำดับ ดังจะเห็นได้จากผลการประเมินพฤติกรรมนักเรียน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6
 ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ดังตารางที่ 27

ตารางที่ 27 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการประเมินพฤติกรรม
นักเรียน จากกิจกรรมการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
โดยการจัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ระดับชั้น/ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ปฏิบัติจนเป็นนิสัย เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นที่ยอมรับ และสามารถแนะนำและชักชวนคนอื่นให้ปฏิบัติได้	ปฏิบัติด้วยตนเองจนเป็นนิสัย และเป็นแบบอย่างที่ดี	ปฏิบัติด้วยตนเอง โดยไม่ต้องมีบุคคลอื่นแนะนำ	ปฏิบัติโดยผู้อื่นคอยเตือน หรือแนะนำ	ปฏิบัติโดยผู้อื่นเป็นผู้สั่ง กำกับดูแลให้ปฏิบัติ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4					
1. ใฝ่เรียนรู้	20 (24.4)	53 (64.4)	9 (11.0)	-	-
2. ความเชื่อมั่นในตนเอง	26 (31.7)	49 (59.8)	7 (8.5)	-	-
3. ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	20 (24.4)	56 (68.3)	6 (7.3)	-	-
4. ความซื่อสัตย์สุจริต	23 (28.0)	51 (62.2)	8 (9.8)	-	-
5. รักความเป็นไทย	22 (26.8)	48 (58.5)	12 (14.6)	-	-

ระดับชั้น/ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ปฏิบัติจนเป็นนิสัย เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นที่ยอมรับ และสามารถแนะนำและชักชวนคนอื่นให้ปฏิบัติได้	ปฏิบัติด้วยตนเองเป็นนิสัย และเป็นแบบอย่างที่ดี	ปฏิบัติด้วยตนเอง โดยไม่ต้องมีบุคคลอื่นแนะนำ	ปฏิบัติโดยผู้อื่นคอยเตือน หรือแนะนำ	ปฏิบัติโดยผู้อื่นเป็นผู้สั่ง กำกับดูแลให้ปฏิบัติ
6. การมีวินัย	27 (32.9)	42 (51.2)	13 (15.9)	-	-
7. ความรับผิดชอบ	36 (43.9)	26 (31.7)	20 (24.4)	-	-
8. ขยันมุ่งมั่นในการทำงาน	31 (37.8)	27 (32.9)	24 (29.3)	-	-
9. ประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง	30 (36.6)	32 (39.0)	20 (24.4)	-	-
10. ความสามัคคี	33 (39.0)	25 (30.5)	25 (30.5)	-	-
11. ความกตัญญูกตเวที	30 (36.6)	31 (37.8)	21 (25.6)	-	-
12. จิตสาธารณะ	30 (36.6)	37 (45.1)	15 (18.3)	-	-

ระดับชั้น/ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ปฏิบัติจนเป็นนิสัย เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นที่ยอมรับ และสามารถแนะนำและชักชวนคนอื่นให้ปฏิบัติได้	ปฏิบัติด้วยตนเองจนเป็นนิสัย และเป็นแบบอย่างที่ดี	ปฏิบัติด้วยตนเอง โดยไม่ต้องมีบุคคลอื่นแนะนำ	ปฏิบัติโดยผู้อื่นคอยเตือน หรือแนะนำ	ปฏิบัติโดยผู้อื่นเป็นผู้สั่ง กำกับดูแลให้ปฏิบัติ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5					
1. ใฝ่เรียนรู้	31 (30.7)	55 (54.5)	15 (14.9)	-	-
2. ความเชื่อมั่นในตนเอง	40 (39.6)	37 (36.6)	24 (23.8)	-	-
3. ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	35 (34.7)	54 (53.5)	12 (11.9)	-	-
4. ความซื่อสัตย์สุจริต	39 (38.6)	40 (39.6)	22 (21.8)	-	-
5. รักความเป็นไทย	37 (36.6)	42 (41.6)	22 (21.8)	-	-
6. การมีวินัย	39 (38.6)	41 (40.6)	21 (20.8)	-	-
7. ความรับผิดชอบ	42 (41.6)	32 (31.7)	27 (26.7)	-	-
8. ขยันมุ่งมั่นในการทำงาน	32 (31.7)	55 (54.5)	14 (13.9)	-	-

ระดับชั้น/ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ปฏิบัติจนเป็นนิสัย เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นที่ยอมรับ และสามารถแนะนำและชักชวนคนอื่นให้ปฏิบัติได้	ปฏิบัติด้วยตนเองจนเป็นนิสัย และเป็นแบบอย่างที่ดี	ปฏิบัติด้วยตนเอง โดยไม่ต้องมีบุคคลอื่นแนะนำ	ปฏิบัติโดยผู้อื่นคอยเตือน หรือแนะนำ	ปฏิบัติโดยผู้อื่นเป็นผู้สั่ง กำกับดูแลให้ปฏิบัติ
9. ประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง	39 (38.6)	47 (46.5)	15 (14.9)	-	-
10. ความสามัคคี	43 (42.6)	32 (31.7)	26 (25.7)	-	-
11. ความกตัญญูกตเวที	41 (40.6)	32 (31.7)	28 (27.7)	-	-
12. จิตสาธารณะ	40 (39.6)	36 (35.6)	25 (24.8)	-	-
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6					
1. ใฝ่เรียนรู้	23 (33.8)	34 (50.5)	11 (16.2)	-	-
2. ความเชื่อมั่นในตนเอง	30 (44.1)	35 (51.5)	3 (4.4)	-	-
3. ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	26 (38.2)	37 (54.4)	5 (7.4)	-	-
4. ความซื่อสัตย์สุจริต	29 (42.6)	33 (48.5)	6 (8.8)	-	-

ระดับชั้น/ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ปฏิบัติจนเป็นนิสัย เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นที่ยอมรับ และสามารถแนะนำและชักชวนคนอื่นให้ปฏิบัติได้	ปฏิบัติด้วยตนเองเป็นนิสัย และเป็นแบบอย่างที่ดี	ปฏิบัติด้วยตนเอง โดยไม่ต้องมีบุคคลอื่นแนะนำ	ปฏิบัติโดยผู้อื่นคอยเตือน หรือแนะนำ	ปฏิบัติโดยผู้อื่นเป็นผู้สั่ง กำกับดูแลให้ปฏิบัติ
5. รักความเป็นไทย	30 (44.1)	23 (33.8)	15 (22.1)	-	-
6. การมีวินัย	32 (47.1)	20 (29.4)	16 (23.5)	-	-
7. ความรับผิดชอบ	25 (36.8)	38 (55.9)	5 (7.4)	-	-
8. ขยันหมั่นเพียรในการทำงาน	29 (42.6)	35 (51.5)	4 (5.9)	-	-
9. ประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง	28 (41.2)	36 (52.9)	4 (5.9)	-	-
10. ความสามัคคี	28 (41.2)	31 (45.6)	9 (13.2)	-	-
11. ความกตัญญูกตเวที	30 (44.1)	26 (38.2)	12 (17.6)	-	-
12. จิตสาธารณะ	28 (41.2)	30 (44.1)	10 (14.7)	-	-

จากตารางที่ 27 ผลการประเมินพฤติกรรมนักเรียน จากการจัดกิจกรรมการพัฒนา
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยการจัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีผลการประเมินพฤติกรรม คือ ปฏิบัติด้วยตนเอง
จนเป็นนิสัย และเป็นแบบอย่างที่ดี จำนวน 9 ด้าน ได้แก่ ด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 68.3 ด้านใฝ่เรียนรู้ จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 64.4
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 62.2 ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง
จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 59.8 ด้านรักความเป็นไทย จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ
58.5 ด้านการมีวินัย จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 51.2 ด้านจิตสาธารณะ จำนวน 37 คน
คิดเป็นร้อยละ 45.1 ด้านประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 39.0
ด้านความกตัญญูทวดที่ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 37.8 และปฏิบัติจนเป็นนิสัย
เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นที่ยอมรับ และสามารถแนะนำและชักชวนคนอื่นให้ปฏิบัติได้
จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 43.9 ด้านขยัน
มุ่งมั่นในการทำงาน จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 37.8 ด้านความสามัคคี จำนวน 33 คน
คิดเป็นร้อยละ 39.0

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีผลการประเมินพฤติกรรม คือ ปฏิบัติด้วยตนเอง
จนเป็นนิสัย และเป็นแบบอย่างที่ดี จำนวน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านใฝ่เรียนรู้ ด้านขยันมุ่งมั่น
ในการทำงาน จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 54.5 ด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 53.5 ด้านประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง จำนวน 47 คน
คิดเป็นร้อยละ 46.5 ด้านรักความเป็นไทย จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 41.6 ด้านการมีวินัย
จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 40.6 ด้านความซื่อสัตย์สุจริต จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 39.6
และปฏิบัติจนเป็นนิสัย เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นที่ยอมรับ และสามารถแนะนำและชักชวน
คนอื่นให้ปฏิบัติได้ จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามัคคี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 42.6
ด้านความรับผิดชอบ จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 41.6 ด้านความกตัญญูทวดที่
จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 40.6 และด้านจิตสาธารณะ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง
จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 39.6

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลการประเมินพฤติกรรม คือ ปฏิบัติด้วยตนเอง
จนเป็นนิสัย และเป็นแบบอย่างที่ดี จำนวน 9 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ จำนวน
38 คน คิดเป็นร้อยละ 55.9 ด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ

54.4 ด้านประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 52.9 ด้านความเชื่อมั่น
ในตนเอง ด้านขยันมุ่งมั่นในการทำงาน จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 51.5 ด้านใฝ่เรียนรู้
จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5 ด้านความซื่อสัตย์สุจริต จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 48.5
ด้านความสามัคคี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 45.6 ด้านจิตสาธารณะ จำนวน 30 คน คิดเป็น
ร้อยละ 44.1 และปฏิบัติจนเป็นนิสัย เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นที่ยอมรับ และสามารถแนะนำ
และชักชวนคนอื่นให้ปฏิบัติได้ จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีวินัย จำนวน 32 คน คิดเป็น
ร้อยละ 47.1 ด้านรักความเป็นไทย จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 44.1 และด้านความกตัญญู
กตเวที จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 44.1

ขั้นสะท้อนผล ผู้วิจัยและคณะครู ได้เข้าร่วมกิจกรรมทุกขั้นตอน ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตการอบรม จากการประเมินการเข้าค่ายฝึกอบรม บันทึกความคิดเห็นและการประเมินหลังการเข้าค่ายฝึกอบรม ได้นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ตีความ สรุปผลจากข้อมูลการสังเกตการฝึกอบรม พบว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมายทุกคนมีความตั้งใจให้ความสนใจร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในการเข้าค่ายครั้งนี้เป็นอย่างดี ได้ปฏิบัติตามกิจกรรมตามที่วิทยากรมอบหมาย มีการปฏิบัติตนคำสั่ง กล่าวแสดงความคิดเห็น จากการประเมินรายงานผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน หลังการฝึกอบรม จากผู้วิจัยและคณะครู โดยการสังเกตและสัมภาษณ์ ผลปรากฏดังนี้

“...กิจกรรมเข้าค่ายฝึกอบรมคุณธรรมน้อมนำชีวิต ทำให้นักเรียนมีระเบียบวินัยในตนเองด้านความรับผิดชอบ ด้านการมีวินัย และด้านการมีจิตสาธารณะดีเยี่ยมเลย...”

(ครูที่ปรึกษาชั้น ม.4 22 กรกฎาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“... การจัดกิจกรรมเข้าค่ายฝึกอบรมคุณธรรมน้อมนำชีวิต มีความกระตือรือร้นในการเข้าค่ายฝึกอบรมคุณธรรมน้อมนำชีวิตในครั้งนี้มาก เพราะจะได้เรียนธรรมะ ฟังนิทานธรรมะ ทำให้นักเรียนชั้น ม.6 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้ง 12 ด้านตามที่โรงเรียนกำหนด และยังเริ่มรู้จักรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง...”

(ครูที่ปรึกษาชั้น ม.6 22 กรกฎาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียน ม.5 ส่วนใหญ่ตั้งใจเรียนดีขึ้น เข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียนมากขึ้น การมาโรงเรียนสายลดน้อยลง แต่ก็ยังมีสายบางส่วน มีจิตสำนึกในการรักษาสมบัติของโรงเรียนมากขึ้น...”

(ครูที่ปรึกษาชั้น ม.5 22 กรกฎาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนตั้งใจดี มีความซื่อสัตย์ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น การเข้าแถวรับประทานอาหารเป็นไปตามลำดับก่อนหลัง การขโมยหนังสือและการฉีกหนังสือเกือบจะไม่มี การลอกการบ้านเพื่อนลดลงมาก นักเรียนเก็บเงินและสิ่งของได้ในโรงเรียนก็นำมาแจ้งให้ครูประกาศหาเจ้าของเพิ่มมากขึ้น...”

(ครูที่ปรึกษาชั้น ม.5 22 กรกฎาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดร้องไห้ บอกครูว่า คิดถึงแม่ รักแม่ อยากกลับบ้าน กอดแม่ เมื่อพระอาจารย์ให้ความรู้เกี่ยวกับพระคุณแม่ โดยให้ดูวีดิทัศน์ และภาพต่างๆ เกี่ยวกับพระคุณแม่ในวันอบรม และเมื่อกลับจากการอบรม ผู้ปกครองเล่าให้ฟังว่า นักเรียนช่วยงานบ้านพ่อแม่มากขึ้น ความดี ความซน ความเอาแต่ใจลดลงมาก จะเดินมาไหว้แม่ ทุกครั้งก่อนจะมาโรงเรียน และหลังจากกลับจากโรงเรียน...”

(ครูที่ปรึกษาชั้น ม.4 22 กรกฎาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...การช่วยงานโรงเรียนในการจัดกิจกรรมต่างๆ การช่วยงานครูดีขึ้น หลังจากผ่านการอบรมคุณธรรม นักเรียนแสดงควมมีน้ำใจช่วยคุณครูถือของ โดยไม่ต้องบอกหรือวาน ขอบอาสาช่วยทำงาน เวลาแบ่งกลุ่มทำงานต่างคนต่างช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมทั้ง การเข้าแถวซื้ออาหาร การใช้รูนึ่งเองเก็บขยะแทนในกิจกรรมทำความสะอาดลดลงเกือบไม่มี และยังรู้จักช่วยเหลือน้องๆ เพิ่มขึ้น การแสดงควมมีน้ำใจกับเพื่อนร่วมห้องมีเพิ่มขึ้น เช่น เวลาเพื่อนลืมปากกา หนังสือ ก็เอื้อเพื่อให้ยืม...”

(ครูที่ปรึกษาชั้น ม.6 22 กรกฎาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...การหนีโรงเรียน ไปเล่นเกม เวลาพักกลางวัน ลดลงเกือบไม่มี แต่การประหยัด น้ำ ประหยัด ไฟยังมีบางส่วนยังละเลย เพิกเฉย กิริยามารยาทอ่อนน้อม การพูดจาอ่อนโยนขึ้น รู้จักทำความเคารพสัมมาคารวะผู้ใหญ่มากขึ้น และมีความหวังแทนทรัพย์สินสมบัติของส่วนรวม ไม่ทำลาย รักต้นไม้เห็นคุณค่าของต้นไม้ โดยการร่วมมือกับครูช่วยดูแลรักษา รดน้ำให้ชุ่มชื้น อยู่เสมอ...”

(ครูที่ปรึกษาชั้น ม.4 22 กรกฎาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนด้วยการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม จะทำให้นักเรียนและครูที่ปรึกษามีสัมพันธภาพที่ดี ได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน...”

(ผู้วิจัย. 23 กรกฎาคม 2555 : ประเมิน)

สรุปผลการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน คือ กิจกรรมการเข้าค่ายฝึกอบรมคุณธรรมน้อมนำชีวิต ผู้วิจัยและคณะครู ได้ประชุมสะท้อนผลการดำเนินงานตามกิจกรรมดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนแล้ว สรุปได้ว่า การเข้าค่ายฝึกอบรมคุณธรรมน้อมนำชีวิต นักเรียนเกิดความ ตระหนักและเข้าใจในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ทำให้การฝึกอบรม ด้วยการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม และการมีส่วนร่วมของหลายฝ่าย ทำให้นักเรียนตกตะกอน ทางปัญญาความคิดและการปฏิบัติ ส่งผลให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดี บรรลุ เป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

4.2.3 ผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโดยการจัด โครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้

1) โครงการสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดี ในสถานศึกษา

ผู้วิจัยและคณะครูผู้รับผิดชอบ ได้จัดทำโครงการสร้างจิตสำนึก ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีในสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนตัวชี้วัดและพฤติกรรม บ่งชี้ด้านใฝ่เรียนรู้ ความเชื่อมั่นในตนเอง รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต รักความ เป็นไทย การมีวินัย ความรับผิดชอบ ขยันมุ่งมั่นในการทำงาน ประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง ความสามัคคี อดทนอดกลั้น และจิตสาธารณะ ซึ่งการดำเนินงานตาม โครงการ ปรากฏผลดังนี้

ขั้นวางแผน ผู้วิจัยและคณะครูผู้รับผิดชอบจัดทำโครงการสร้าง จิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีในสถานศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียน มีจิตสำนึกที่ดีในการทำคุณงามความดี ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนา และตระหนักถึง บทบาทหน้าที่ของตนเอง รวมทั้งสร้างทัศนคติที่ดีของนักเรียนที่มีต่อศาสนา ซึ่งดำเนินการ ในระหว่างวันที่ 21 พฤษภาคม 2555 ถึง 17 สิงหาคม 2555 โดยการดำเนินกิจกรรมเป็นกิจกรรม ที่จะนิมนต์พระสงฆ์ของวัดบริเวณใกล้เคียงมาให้ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักธรรมและ การปฏิบัติตนตามหลักศาสนา จากนั้นกำหนดช่วงเวลา มอบหมายงาน และประชาสัมพันธ์ ให้แก่เด็กนักเรียนทราบ รวมถึงการเตรียมอุปกรณ์และสถานที่ที่จะใช้จัดกิจกรรม เพื่อให้เกิด ความพร้อมในการจัดกิจกรรมในครั้งนี้

ขั้นปฏิบัติและขั้นสังเกต ผู้วิจัยดำเนินกิจกรรมโดยนิมนต์พระสงฆ์ มาเป็นวิทยากรให้ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักธรรมและการปฏิบัติตนตามหลักศาสนา เพื่อให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ ทั้ง 12 ด้าน

โดยกำหนดให้ทุกวันจันทร์และวันศุกร์ในคาบเรียนสุดท้ายเป็นเวลากิจกรรมนี้ และกระตุ้นให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึงทุกระดับชั้น จากการสังเกตขณะดำเนินกิจกรรมจะเห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความสนใจและให้ความร่วมมือมากขึ้น โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 32.67 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 40.24 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 27.09 และจากผลการสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่ดีในสถานศึกษา มีการปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.54$) โดยนักเรียนมีพฤติกรรมในการช่วยเหลืองานบ้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.62$) นอกจากนี้ยังได้ทำการประเมิน โดยจำแนกเป็นรายคน พบว่า มีนักเรียนผ่านกิจกรรมทั้งหมด 230 คน ซึ่งคิดเห็นร้อยละ 91.63 โดยนักเรียนที่ผ่านการประเมินในระดับดีมาก จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 52.60 และระดับดี จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 39.04 ส่วนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน มีจำนวน 21 คน โดยคิดเป็นร้อยละ 8.36 (รายละเอียดดังภาคผนวก จ ผลการประเมิน โครงการ/กิจกรรม ชุดกิจกรรมที่ 3 การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยการจัด โครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์) ซึ่งหลังจากการดำเนินกิจกรรมดังกล่าว ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของนักเรียน ปัญหา และอุปสรรครวมถึงผลที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมด้วย จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการสรุปผลการจัดกิจกรรมเสนอต่อผู้บริหาร

ขั้นตอนผล ภายหลังการดำเนินสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรม

จริยธรรม และค่านิยมที่ดีในสถานศึกษาเสร็จสิ้น พบว่า นักเรียนทุกคนให้ความสนใจกิจกรรมเป็นอย่างดี ทั้งยังเป็นการสร้างสายสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กนักเรียนกับพระสงฆ์ซึ่งเป็นตัวแทนในการเผยแผ่ศาสนาให้มีความใกล้ชิดกันมากยิ่งขึ้น ส่วนคณะครูก็ได้ให้ความสนใจ มีการกระตุ้นและเน้นย้ำถึงคำสอนของพระสงฆ์วิทยากรในระหว่างสัปดาห์อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้พฤติกรรมของนักเรียนส่วนใหญ่ดีขึ้นเป็นอย่างมาก ทั้งในเรื่องของสัมมาคารวะ กริยามารยาทเป็นต้น ซึ่งจากการสอบถามผู้ปกครองก็ได้รับผลสะท้อนแบบเดียวกันว่า มีพฤติกรรมที่ดีขึ้น มีการให้ความสำคัญในวันสำคัญของศาสนาและร่วมกิจกรรมทางศาสนากับครอบครัว จากกิจกรรมภายใต้โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม จะเห็นได้ว่า สามารถส่งเสริม

การปฏิบัติตามหลักศาสนาได้เป็นอย่างดี และยังเป็นการปลูกฝังค่านิยมที่ดีให้แก่เด็กนักเรียน อีกด้วย จากการรวบรวมข้อมูลมีผลดังตัวอย่าง ดังนี้

“...นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ที่ดีในสถานศึกษา เพราะนักเรียนได้รับการอบรมและกระตุ้นจิตสำนึก จะเห็นได้จากการมา โรงเรียนแต่เช้า และนักเรียนที่เป็นเวรประจำวันก็จะทำความสะอาดห้องเรียนโดยไม่ต้องบอกกล่าว...”

(ครูที่ปรึกษา ม.4 17 สิงหาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือด้วยดี มีความรับผิดชอบ เช่น มาโรงเรียนทันแถว ส่งการบ้านที่ได้รับมอบหมายทันตามกำหนดเวลา มีความขยันมุ่งมั่นในการทำงาน มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความกตัญญูทวดที่ต่อคุณครู...”

(ครูที่ปรึกษา ม.5 17 สิงหาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนมาโรงเรียนแต่เช้า หนึ่ง โมงห้าสิบนักเรียนส่วนใหญ่ก็มาเข้าแถว โดยพร้อมเพียง และจะมีก็นักเรียนบางคนที่มาไม่ทัน แต่ก็ได้ตักเตือน วันต่อมาก็มาโรงเรียนแต่เช้า...”

(ครูที่ปรึกษา ม.6 17 สิงหาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนส่วนใหญ่สนใจกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน และปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม...”

(ครูที่ปรึกษา ม.4 17 สิงหาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมประพุดิตนตามแบบแผนระเบียบข้อบังคับ และข้อปฏิบัติที่ถูกต้อง ดึงมาอย่างสม่ำเสมอด้วยตนเอง ทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้อื่น โดยไม่หวั่นไหวตามสิ่งยั่วยุภายนอกหรือความต้องการอื่น ที่จะมาเบี่ยงเบนแบบแผน พฤติกรรมของตัวเอง...”

(ครูที่ปรึกษา ม.5 17 สิงหาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนตั้งใจและรับผิดชอบในหน้าที่การงาน โดยทำงานด้วยความเพียรพยายาม และอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย และผลงานที่ได้ออกมาดี ทำให้จิตใจที่ได้จัดทำโครงการสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีในสถานศึกษา เพราะนักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้...”

(ผู้วิจัย. 17 สิงหาคม 2555 : ประเมิน)

สรุปผลการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยการจัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีในสถานศึกษา เป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างค่านิยมอันดีในด้านของการปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนา สามารถพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนได้เป็นอย่างดี แต่ยังคงต้องมีการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดขณะทำกิจกรรม เพื่อให้กิจกรรมดำเนินตามวัตถุประสงค์ และระยะเวลาของกิจกรรมน้อยเกินไปในแต่ละสัปดาห์ ควรเพิ่มเวลาการทำกิจกรรมให้มากขึ้น และควรมีการกระตุ้นของคณะครูแก่นักเรียนเกี่ยวกับธรรมะที่ได้จากพระวิทยากร ควรจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่องในทุก ๆ ปีการศึกษาจะเกิดประโยชน์อย่างมากแก่นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม

2) โครงการส่งเสริมวินัยนักเรียน

ผู้วิจัยและคณะครูผู้รับผิดชอบได้จัดทำโครงการส่งเสริมวินัยนักเรียน เพื่อสนับสนุนตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ด้านใฝ่เรียนรู้ ความเชื่อมั่นในตนเอง รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต รักความเป็นไทย การมีวินัย ความรับผิดชอบ ขยันมุ่งมั่นในการทำงาน ประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง ความสามัคคี กตัญญูกตเวที และจิตสาธารณะ ซึ่งการดำเนินงานตามโครงการ ปรากฏผลดังนี้

ขั้นวางแผน ผู้วิจัยและคณะครูผู้รับผิดชอบจัดทำโครงการส่งเสริมวินัยนักเรียน โดยจัดกิจกรรมที่มีชื่อว่ากิจกรรมระเบียบวินัยเพื่อการอยู่ร่วมกัน กิจกรรมรักษาสีเสื้อ และกิจกรรมเข้าค่ายลูกเสือเนตรนารี จากนั้นมีการกำหนดวัตถุประสงค์ รูปแบบของกิจกรรม วันและเวลาที่จะดำเนินการ โดยกำหนดวันเวลาในการจัดกิจกรรม ไม่ให้ล่วงเวลาของคาบเรียนปกติ มอบหมายงานให้ผู้รับผิดชอบ และผู้รับผิดชอบทำการประสานงานกับวิทยากรภายนอก ซึ่งเป็นทหารจากค่ายประเสริฐสงคราม จังหวัดทหารบกร้อยเอ็ด มาร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ด้วย รวมถึงการเตรียมอุปกรณ์และสถานที่ที่จะใช้จัดกิจกรรม และทำการประชาสัมพันธ์กิจกรรม เพื่อให้นักเรียนเตรียมพร้อมในการร่วมกิจกรรมในครั้งนี้

ขั้นปฏิบัติและขั้นสังเกต ผู้วิจัยทำการดำเนินกิจกรรมระเบียบวินัย

เพื่อการอยู่ร่วมกัน โดยในการแบ่งกลุ่มทำกิจกรรมนั้นจะมีการแบ่งกลุ่มย่อยให้มีการลดระดับชั้นของนักเรียนให้มีทุกระดับในแต่ละกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกันอย่างทั่วถึงทุกระดับชั้น จากนั้นผู้รับผิดชอบโครงการดำเนินกิจกรรมรักษาสีสิ่งแวดล้อม โดยการให้ความรู้แก่นักเรียนแต่ละห้องให้รู้จักการรักษาสิ่งแวดล้อมโดยการทิ้งขยะให้เป็นที่ มีการจัดเวรการทำงานสะอาดทุกเช้า และสอนการคัดแยกขยะชนิดต่าง ๆ จากนั้นจึงให้นักเรียนแต่ละห้องร่วมกันทำกิจกรรมตามที่คณะครูได้ให้แนวทางไว้ ในส่วนของกิจกรรมเข้าค่ายลูกเสือเนตรนารีในปีนั้น เป็นปีแรกที่โรงเรียนดำเนินการจัดเข้าค่ายเองที่โรงเรียน เพื่อที่จะได้ให้ความสำคัญในกิจกรรมนี้ในด้านของระเบียบวินัยอย่างเต็มที่ ตรงตามความต้องการของคณะผู้จัดทำ โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 32.67 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 40.24 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 27.09 และจากการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดโครงการส่งเสริมระเบียบวินัยพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมวินัย มีระเบียบวินัยมากขึ้น และมีความพึงพอใจต่อโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=3.90$) โดยมีความคิดเห็นว่ากิจกรรมที่จัดขึ้นนี้สามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัยมากขึ้นในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.55$) (รายละเอียดดังภาคผนวก จ ผลการประเมิน โครงการ/กิจกรรม ชุดกิจกรรมที่ 3 การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยการจัด โครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์) หลังกิจกรรมดังกล่าว ผู้วิจัยได้ทำการจากการสังเกตขณะดำเนินกิจกรรมเห็น ได้ว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความสนใจและให้ความร่วมมือในกิจกรรม และสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรครวมถึงผลที่ได้จากกิจกรรมในครั้งนี้

ขั้นสะท้อนผล ภายหลังการดำเนินกิจกรรมระเบียบวินัย

เพื่อการอยู่ร่วมกันสิ้นสุดลงพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่ให้ความสนใจเป็นอย่างดี การนำวิทยากรภายนอกเข้ามาร่วมกิจกรรมส่งผลดีในเรื่องของความไม่คุ้นเคยกับนักเรียน ทำให้นักเรียนเชื่อฟังและปฏิบัติตามมากขึ้น มีนักเรียนบางส่วนคุยและหยอกล้อกันขณะดำเนินกิจกรรม แต่เมื่อได้รับการว่ากล่าวตักเตือนจากวิทยากรจึงให้ความสนใจมากขึ้น ในส่วนของกิจกรรมเข้าค่ายลูกเสือเนตรนารี พบว่า นักเรียนทุกคนได้รับความสนุกสนานและให้ความสนใจในกิจกรรมเป็นอย่างดี นักเรียนมีระเบียบวินัย และความสามัคคีที่ดีระหว่างกันมากขึ้น ดังจะเห็น ได้จากการร่วมกิจกรรม หากกิจกรรมใดมีความยาก ก็จะมี

การช่วยเหลือกันและกันเพื่อจะได้ผ่านกิจกรรมนั้น ๆ ไปทั้งกลุ่มได้ กิจกรรมการเข้าค่ายลูกเสือ นอกจากจะทำให้นักเรียนมีวินัยแล้ว ยังทำให้ได้เห็นความเป็นผู้นำของนักเรียนบางคนด้วย จากการรวบรวมข้อมูล มีผลดังตัวอย่าง ดังนี้

“...การจัดกิจกรรมระเบียบวินัยเพื่อการอยู่ร่วมกัน ทำให้นักเรียนได้ร่วมทำกิจกรรมกลุ่ม ระยะเวลาส่วนตัว เพื่อช่วยเหลือเพื่อน สังคม ชุมชน และเห็นความสำคัญของการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ ...”

(ครูที่ปรึกษา ม.4 27 สิงหาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมรักษาสีเสื้อและมัดย้อมส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือด้วยดี และเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่มีผลกระทบต่อวิถีชีวิต...”

(ครูที่ปรึกษา ม.5 27 สิงหาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเข้าค่ายลูกเสือเนตรนารี ทำให้นักเรียนเป็นคนที่ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน และเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อ โรงเรียน ชุมชน และสังคม...”

(ครูที่ปรึกษา ม.6 27 สิงหาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนส่วนใหญ่มีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ด้วยตนเอง มีความสามารถในการทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ด้วยตนเองและกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้องและนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมสามารถส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมที่สร้างความสามัคคีปรองดองที่เป็นประโยชน์ต่อ โรงเรียน ชุมชน และสังคม และประพฤติตนตรงตามความเป็นจริงต่อผู้อื่น ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ทั้งทางกาย วาจา ใจ...”

(ครูที่ปรึกษา ม.5 27 สิงหาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมระเบียบวินัยเพื่อการอยู่ร่วมกัน กิจกรรมรักษ์สิ่งแวดล้อม และกิจกรรมเข้าค่ายลูกเสือเนตรนารี ส่งผลให้ไม่หลีกเลี่ยงงาน ปฏิบัติงานได้สำเร็จตามขั้นตอน อีกทั้งยังร่วมรณรงค์การบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อมและในโรงเรียนและนอกโรงเรียนให้สวยงาม และคงสภาพที่ดี นอกจากนี้ยังมีความเพียรพยายาม และอดทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมายดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม...”

(ครูที่ปรึกษา ม.6 27 สิงหาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...คือใจที่ได้จัดทำโครงการเสริมสร้างวินัย เพราะทำให้นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียนและสังคม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบในการทำงาน รวมทั้งปฏิบัติตามในขอบเขต กฎ ระเบียบของสถานศึกษา ครอบครัว สังคม และประเทศ โดยที่ตนเองยินดีปฏิบัติตามอย่างเต็มใจ มีความตั้งใจในการปฏิบัติที่ถูกต้องตามวินัยในสังคม เช่น การแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบ และเข้าแถวรับบริการตามลำดับ...”

(ผู้วิจัย. 27 สิงหาคม 2555 : ประเมิน)

สรุปผลการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยการจัดโครงการส่งเสริมวินัยนักเรียน จากกิจกรรมทั้ง 3 กิจกรรมดังกล่าวเห็นได้ว่า นักเรียนมีระเบียบวินัยมากขึ้น ทำงานที่ได้รับมอบหมายเต็มความสามารถ และมีความละเอียดรอบคอบ ตรงต่อเวลารวมถึงมีความใส่ใจในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ซึ่งถือว่าเป็นวินัยอย่างหนึ่ง โดยสังเกตได้ว่าบริเวณโรงเรียนสะอาดขึ้นกว่าช่วงเวลาก่อนเริ่มโครงการมาก จึงควรจัดโครงการนี้ต่อเนื่องในทุก ๆ ปี

3) โครงการส่งเสริมกีฬา-นันทนาการ

ผู้วิจัยและคณะครูผู้รับผิดชอบได้จัดทำโครงการส่งเสริมกีฬา-นันทนาการ เพื่อสนับสนุนตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านการมีวินัย ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี และด้านจิตสาธารณะ ซึ่งการดำเนินงานตามโครงการ ปรากฏผลดังนี้

ขั้นวางแผน ผู้วิจัยและคณะครูผู้รับผิดชอบจัดทำโครงการส่งเสริม กีฬาและนันทนาการ มีเป้าหมายเพื่อให้นักเรียนแสดงความสามารถของตนในด้านกีฬา เพื่อเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน คณะครู และผู้ปกครอง และเป็นการกระตุ้น และลดความตึงเครียดทางการเรียนของนักเรียนผ่านทางการศึกษา โดยที่ประชุมมอบหมายให้ ครูผู้สอนพลศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบ โครงการนี้ โดยดำเนินการวางแผนการจัดแข่งขันกีฬา โดยจากที่ประชุมได้เพิ่มประเภทของกีฬา รวมถึงกีฬาที่เด็กผู้หญิงสามารถมีส่วนร่วมได้ และเนื่องจากในเดือนธันวาคมของทุกปีจะมีการจัดกิจกรรมกีฬาสีภายในอยู่แล้ว จึงร่วมกัน ปรับรูปแบบให้กิจกรรมดังกล่าวมีการแข่งขันรอบคัดเลือกก่อนวันจริงด้วย รวมถึงวางแผน จัดตารางเวลาไม่ให้ส่งผลกระทบต่อ และประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนได้รับทราบต่อไป

ขั้นปฏิบัติและขั้นสังเกต คณะครูผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดการ แข่งขันกีฬาฟุตบอล โดยประกาศรับสมัครทีมเข้าร่วมการแข่งขัน จำนวน 6 ทีม ซึ่งแต่ละ ประเภทแบ่งออกเป็น 2 สาย สายละ 3 ทีม แข่งขันแบบพบกันหมด และเลือกเอาทีมที่ได้ คะแนนอันดับที่ 1-2 เข้าไปแข่งขันในกีฬาสีภายในต่อไป จากนั้นดำเนินการจัดกิจกรรมกีฬา เพิ่มเติม โดยได้ผนวกรวมเข้ากับการจัดกิจกรรมกีฬาสีภายใน ทำให้เกิดรูปแบบที่แปลกใหม่ และมีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น โดยประเภทกีฬาเพิ่มเติมได้แก่ วอลเลย์บอล แบดมินตัน กรีฑา รวมถึงกิจกรรมพิเศษเพื่อให้ผู้ปกครองและคณะครูได้แข่งขันกีฬาร่วมกันด้วย ซึ่งผู้วิจัย ได้สังเกตขณะกิจกรรมดำเนินพบว่า นักเรียนทุกคนมีความสนุกสนานและให้ความร่วมมือ กับกิจกรรมเป็นอย่างดี รวมถึงคณะครูและผู้ปกครองที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมกีฬา ก็เกิดความพึงพอใจ ซึ่งเป็นการเชื่อมสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ปกครองกับทางโรงเรียนด้วย โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 32.67 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 40.24 และ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 27.09 และจาก ผลการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการส่งเสริมกีฬา-นันทนาการ พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจต่อโครงการอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.48$) โดยมี นักเรียนเกิดความสามัคคีในหมู่คณะในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=3.89$) และเห็นว่า กิจกรรมนี้ สามารถส่งเสริมให้มีน้ำใจนักกีฬาอีกด้วย (รายละเอียดดังภาคผนวก จ ผลการประเมิน โครงการ/กิจกรรม ชุดกิจกรรมที่ 3 การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยการจัด โครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หน้า 470 - 478) หลังกิจกรรม ดังกล่าวคณะครูผู้รับผิดชอบ ได้สรุปผลการดำเนินงานและรายงานแก่ผู้บริหารต่อไป

ขั้นสะท้อนผล หลังกิจกรรมการแข่งขันกีฬาฟุตบอลจบลง พบว่า การแข่งขันเป็นไปด้วยความเรียบร้อย นักเรียนให้ความสนใจส่งทีมเข้าร่วมการแข่งขัน ได้ตาม จำนวนที่กำหนด ซึ่งผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า การแข่งขันยังขาดแคลนอุปกรณ์อยู่บ้าง สภาพสนาม ควรมีการรดน้ำสนามก่อนเพื่อลดจำนวนฝุ่นขณะทำการแข่งขัน จากข้อมูลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัย และคณะครูผู้รับผิดชอบจึงได้ดำเนินการจัดหาอุปกรณ์ให้เพียงพอและจัดหาสนามที่เป็น พื้นซีเมนต์ให้นักเรียนได้แข่งขัน และในส่วนของกีฬาประเภทวอลเลย์บอล แบดมินตัน และกรีฑา มีบุคคลหลายฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการแข่งขันกีฬาในครั้งนี้ รวมถึงนักเรียน ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี อีกทั้งมีการควบคุมเวลาของกิจกรรมไม่ให้ล่วงล้ำไปยังคาบเรียน ปกติได้อีกด้วย จึงถือว่ากิจกรรมนี้ได้รับความสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์ได้ด้วยดี จากผลการรวบรวมข้อมูลมีผลดังตัวอย่าง ดังนี้

“...การจัดโครงการกีฬา-นันทนาการ ทำให้นักเรียนรู้จักสามัคคี ได้ทำงานเป็นทีม รู้จักเสียสละเวลาส่วนตัว เพื่อช่วยเหลือผู้อื่น และเห็นความสำคัญเพื่อน ๆ ในการทำงาน ร่วมกัน ...”

(ครูที่ปรึกษา ม.4 30 สิงหาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการกีฬา-นันทนาการ ส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือด้วยดี และมีความสนุกสนานกับการได้เข้าร่วมแข่งขันกีฬา รวมทั้งมีความมุ่งมั่นในการฝึกซ้อม กีฬาเป็นอย่างมาก เมื่อถึงเวลาจะรีบลงไปซ้อมกับเพื่อน ๆ ซึ่งดิฉันเห็นว่า เป็นสิ่งที่ดี เพราะนักเรียนจะได้ไม่ไปเล่นเกม...”

(ครูที่ปรึกษา ม.5 30 สิงหาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันกีฬา ทำให้นักเรียนเป็นคนที่รู้จักเสียสละ กล้าแสดงออก มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน และเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ต่อโรงเรียน...”

(ครูที่ปรึกษา ม.6 30 สิงหาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนที่เป็นตัวแทนของห้อง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรับผิดชอบ
ก็พาทำให้นักเรียนรู้จักการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ด้วยตนเอง มีความสามารถในการทำงาน
ที่ได้รับมอบหมายได้ด้วยตนเอง รู้จักเสียสละ มีจิตสาธารณะ และที่สำคัญนักเรียนมีวินัย
ในตนเองและมีวินัยต่อผู้อื่น...”

(ครูที่ปรึกษา ม.4 30 สิงหาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...กิจกรรมกีฬา-นันทนาการที่นักเรียนเข้าร่วมสามารถสร้างความสามัคคี
ความปรองดอง ความเสียสละ ความขยันหมั่นเพียร และความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา...”

(ครูที่ปรึกษา ม.5 30 สิงหาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันกีฬา แสดงให้เห็นว่า นักเรียนเห็น
ความสำคัญของการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ รู้จักร่วมมือร่วมพลังกันเพื่อทำงานให้สำเร็จ
และมีการแก้ไขความขัดแย้งที่เกิดจากการทำงานร่วมกันอย่างถ้อยทีถ้อยอาศัย...”

(ครูที่ปรึกษา ม.6 30 สิงหาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...โครงการกีฬา-นันทนาการ ที่ผู้วิจัยร่วมกับคณะครูจัดทำขึ้นเป็น โครงการ
ที่จัดทุกปีการศึกษา เพื่อเป็นการแสดงให้นักเรียนเห็นถึงการสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้น
ระหว่างนักเรียน ครู และ ผู้ปกครอง ทุกคน ตลอดจนเสริมสร้างเสริมพละนามัยและการออก
กำลังกาย และพบปะสังสรรค์ระหว่างโรงเรียน และชุมชน ดังนั้นทาง โรงเรียนตระหนักถึง
ความสำคัญของการจัดการแข่งขันและถือ โอกาสนี้เพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียนให้ได้เรียนรู้
การทำกิจกรรมร่วมกัน เสริมสร้างพละนามัยและส่งเสริมการออกกำลังกาย สร้างนิสัยรัก
การกีฬา ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และยังร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ร่วมกัน
อีกด้วย ซึ่งกิจกรรมนี้ส่งผลให้นักเรียนเป็นคนดี ลูกที่ดีของพ่อแม่ เป็นศิษย์ที่ดีของครูอาจารย์
เป็นเยาวชนที่ดีของชุมชน และสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์...”

(ผู้วิจัย. 30 สิงหาคม 2555 : ประเมิน)

สรุปผลการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยการจัดโครงการส่งเสริมกีฬา-นันทนาการ หลังโครงการสิ้นสุดลง จะเห็นได้ว่า ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านกีฬาอีกในทุก ๆ ปีการศึกษา รวมถึงอยากให้ผู้บริหารให้ความสำคัญเกี่ยวกับกิจกรรมทางการกีฬาด้วย เพราะจะช่วยผ่อนคลายจากกิจกรรมการเรียนการสอนปกติได้ และควรเพิ่มจำนวนประเภทกีฬาให้มากกว่าเดิม และควรจัดเวลาการแข่งขันให้เหมาะสม เพื่อป้องกันไม่ให้ล่วงล้ำเวลาเรียนปกติของนักเรียน และควรจัดการแข่งขันในประเภทที่นักเรียนหญิงสามารถมีส่วนร่วมได้มากกว่านี้

4) โครงการสานฝันยูวเกษตรพอเพียง

ผู้วิจัยและคณะครูผู้รับผิดชอบ ได้จัดทำโครงการสานฝันยูวเกษตรพอเพียง เพื่อสนับสนุนตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ด้านใฝ่เรียนรู้ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความรับผิดชอบ ด้านประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง ด้านขยันมุ่งมั่นในการทำงาน และด้านความสามัคคี ซึ่งการดำเนินงานตามโครงการ ปรากฏผลดังนี้

ขั้นวางแผน ผู้วิจัยและคณะครูผู้รับผิดชอบจัดทำโครงการสานฝันยูวเกษตรพอเพียง ซึ่งมีกิจกรรมผักปลอดสารพิษเป็นกิจกรรมแรกในโครงการนี้ โดยครูผู้รับผิดชอบจะติดต่อวิทยากรจากภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านการเกษตร มาให้ความรู้และคำแนะนำกับนักเรียนในเรื่องของการปลูกผักสวนครัว และยังเป็นผู้นำนักเรียนและคณะครูในการดำเนินกิจกรรมด้วย รวมถึงการเตรียมอุปกรณ์และสถานที่ให้พร้อม เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมเป็นไปด้วยความราบรื่น นอกจากนี้ผู้วิจัยและคณะครูผู้รับผิดชอบยังเตรียมจัดกิจกรรมเพิ่มขึ้นอีก 1 ครั้ง คือ กิจกรรมนุ้ยหมักชีวภาพ โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มคณะระดับชั้นเพื่อให้ได้เรียนรู้ร่วมกันอย่างทั่วถึง และมอบหมายงานให้ครูผู้รับผิดชอบจัดหาอุปกรณ์ให้เพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรม รวมถึงวิทยากรให้ความรู้พื้นฐานแก่คณะครูก่อนการดำเนินกิจกรรมด้วย

ขั้นปฏิบัติและขั้นสังเกต คณะครูผู้รับผิดชอบโครงการได้ดำเนินกิจกรรม โดยการให้วิทยากรซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นและมีอาชีพทางด้านเกษตรกรรมมาให้ความรู้แก่นักเรียนและคณะครู และยังเป็นผู้นำกิจกรรมการปลูกผักสวนครัวอีกด้วย นอกจากนี้การดำเนินกิจกรรมนุ้ยหมักชีวภาพ ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมเศษพืชในบริเวณรอบๆ โรงเรียน รวมถึงขยะสด เศษอาหาร ที่สามารถย่อยสลายได้ ซึ่งใช้เทคนิคเกษตรอินทรีย์-ชีวภาพแนวใหม่ จากนั้นนำนุ้ยหมักมาใช้ประโยชน์ในการเกษตรและต้นไม้ภายในบริเวณโรงเรียน จากการที่ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมขณะดำเนินกิจกรรมเห็นได้ว่านักเรียนมีความสนใจและให้ความร่วมมือ

ในกิจกรรมครั้งนี้เป็นอย่างดี เพราะเป็นเรื่องใหม่ที่นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน อีกทั้งยังเกิดความสนุกสนานกับการเรียนรู้นอกห้องเรียนรูปแบบนี้ โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 32.67 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 40.24 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 27.09 และจากผลการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการสานฝันยูวเกษตรพอเพียง พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการสานฝันยูวเกษตรพอเพียง มีการเรียนรู้และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีความพึงพอใจต่อโครงการอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.49$) โดยมีความคิดเห็นว่า กิจกรรมที่จัดขึ้นนี้สามารถส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และสามารถทำงานกับผู้อื่นได้ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.55$) (รายละเอียดดังภาคผนวก จ ผลการประเมิน โครงการ/กิจกรรม ชุกกิจกรรม ที่ 3 การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยการจัดโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หน้า 470 - 478) หลังการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวผู้วิจัยและคณะครูผู้รับผิดชอบโครงการ ได้ทำการสรุปผลการดำเนินงานและรายงานผล

ขั้นสะท้อนผล ภายหลังจากดำเนินกิจกรรมพักปลอดภัย

ในเดือนแรกพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่ให้ความสนใจ และมีความตั้งใจเป็นอย่างดี ส่วนการดำเนินกิจกรรมปฎิบัติตามได้ แต่มีนักเรียนบางส่วนที่ยังคงมีการพูดคุยหยอกล้อกันบ้าง แต่ก็ไม่ได้เป็นปัญหาและอุปสรรคแต่อย่างใด ส่วนในด้านของการเรียนรู้และทำงานร่วมกันพบว่า นักเรียนทุกคนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันขณะดำเนินกิจกรรม และพูดแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการซึ่งกันและกัน จะเห็นได้ว่านักเรียนสามารถเรียนรู้และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี จากการรวบรวมข้อมูลมีผลดังต่อไปนี้

“...โครงการสานฝันเกษตรพอเพียงทำให้นักเรียนดำเนินงานต่าง ๆ ด้วยความเข้าใจ เพราะได้รับความรู้ในการปลูกพักปลอดภัยจากวิทยากรทำให้นักเรียนสามารถปลูกผักได้ และนักเรียนมีรู้จักแบ่งกลุ่ม และแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบอย่างชัดเจน ...”

(ครูที่ปรึกษา ม.4 5 กันยายน 2555 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการสานฝันเยาวชนพอเพียง ให้ความร่วมมือด้วยดี มีการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับขั้นตอนในการดำเนินงาน โครงการสานฝันเยาวชนพอเพียงว่า ควรมีการศึกษาสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเสียก่อน เพื่อจะได้รู้ว่าเรามีอะไรขาดอะไร ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่เข้าใจเป็นอย่างดี...”

(ครูที่ปรึกษา ม.5 5 กันยายน 2555 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมปลูกผักปลอดสารพิษ และกิจกรรมปู้หมักชีวภาพ ทุกคนต่างมีความสุข สนุกสนานกับการทำกิจกรรม และนักเรียนรู้จักเรียนรู้และทำงานร่วมกับผู้อื่น...”

(ครูที่ปรึกษา ม.6 5 กันยายน 2555 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนที่รับผิดชอบการปลูกผักปลอดสารพิษ และกิจกรรมปู้หมักชีวภาพ ต่างมีความตั้งใจ ขยันมุ่งมั่นในการทำงานที่ตนได้รับผิดชอบ ตื่นเข้ามาโรงเรียนจะรีบไปที่แปลงผักเพื่อรดน้ำ และคอกปู้หมักชีวภาพเพื่อดูผลงานของตนเอง...”

(ครูที่ปรึกษา ม.4 5 กันยายน 2555 : สัมภาษณ์)

“...โครงการสานฝันเยาวชนพอเพียงเป็นการประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาปฏิบัติตาม เพื่อให้ นักเรียนรู้จักการประหยัด และอยู่อย่างพอเพียง และสามารถดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ รวมทั้งมีคุณธรรมมีภูมิคุ้มกัน ในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ...”

(ครูที่ปรึกษา ม.5 5 กันยายน 2555 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการสานฝันเยาวชนพอเพียง ทำให้นักเรียนมีความรู้ และนำหลักปฏิบัติในการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งความรู้เรื่องการตลาด และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการ โครงการให้มีประสิทธิภาพ...”

(ครูที่ปรึกษา ม.6 5 กันยายน 2555 : สัมภาษณ์)

“...โครงการสถานฝึกยูวเกษตรพอเพียง ที่ผู้วิจัยร่วมกับคณะครูจัดทำขึ้น เพื่อปลูกฝังให้กับนักเรียนได้เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งในสังคมและชีวิตประจำวันของคนเราต้องมีการประสาน ติดต่อกัน และทำงานร่วมกับผู้อื่น นอกจากนี้ยังเป็นการเรียนรู้ถึงกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะของเกษตรกรให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ตามวิถีพอเพียง สามารถพึ่งพาตนเอง ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และนำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชน รวมทั้งเป็นการฝึกอาชีพทางด้านเกษตรกรรม ซึ่งเป็นอาชีพหลักในท้องถิ่นให้นักเรียนได้เรียนรู้อีกด้วย ...”

(ผู้วิจัย. 5 กันยายน 2555 : ประเมิน)

สรุปผลการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยการจัด โครงการสถานฝึกยูวเกษตรพอเพียง หลัง โครงการสิ้นสุดลง จะเห็นได้ว่า โครงการสถานฝึกยูวเกษตรพอเพียง มีกิจกรรมที่หลากหลาย ซึ่งสามารถส่งเสริมให้เรียนรู้และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังเป็นการเสริมความรู้ท้องถิ่นทางด้านเกษตรกรรมได้อีกทางหนึ่ง ซึ่งนักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้นี้ไปใช้ในอนาคต่อไป ในส่วนของคณะครูควรเรียนรู้ล่วงหน้า ทั้งก่อนการทำกิจกรรม และการเรียนรู้ขณะทำกิจกรรม เพื่อที่จะสามารถช่วยวิทยากรอธิบายและดำเนินการได้ โดยสรุปเห็นว่า ควรจัดกิจกรรมนี้ต่อเนื่องทุก ๆ ปีการศึกษา

5) โครงการคนดีศรีศรีราช

ผู้วิจัยและคณะครูผู้รับผิดชอบ ได้จัดทำโครงการคนดีศรีศรีราช เพื่อสนับสนุนตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ด้านใฝ่เรียนรู้ ความเชื่อมั่นในตนเอง รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต รักความเป็นไทย การมีวินัย ความรับผิดชอบ ขยันมุ่งมั่นในการทำงาน ประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง ความสามัคคี กตัญญูกตเวที และจิตสาธารณะ ซึ่งการดำเนินงานตามโครงการ ปรากฏผลดังนี้

ขั้นวางแผน ผู้วิจัยและคณะครูผู้รับผิดชอบจัดทำโครงการคนดีศรีศรีราช เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนตระหนักในหน้าที่รับผิดชอบที่จะต้องรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเพื่อยกย่องนักเรียนที่กระทำความดีอันประจักษ์แก่โรงเรียน สังคมและประเทศชาติ รวมทั้งเพื่อสร้างขวัญ กำลังใจ ตลอดจนปลูกจิตสำนึก และกระตุ้นให้นักเรียนทุกคน ได้มีแบบอย่างที่ดีและมีส่วนร่วมในการรณรงค์รักษาและส่งเสริมคนดี โดยการดำเนินกิจกรรมนั้นคณะครูผู้รับผิดชอบโครงการ ได้เสนอและชี้แจงรายละเอียด

โครงการในการประชุมครู แต่งตั้งผู้รับผิดชอบดำเนินโครงการวางแผนการดำเนินงานโครงการ และดำเนินโครงการ โดยกำหนดคุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกนักเรียนที่สมควร ได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติ จากนั้นก็ประชาสัมพันธ์โครงการให้นักเรียนทราบ พร้อมแจ้ง เกณฑ์การสรรหานักเรียน “คนดี ศักดิ์ศรี ยาง” ระดับห้องเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด สัปดาห์ละ 1 คน และระดับชั้นเรียน เดือนละ 1 คน โดยประสานกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ในการติดตาม ข่าวสาร ข้อมูล เกี่ยวกับการกระทำความดีของนักเรียนอันเป็นประโยชน์ต่อ โรงเรียน สังคมและ ประเทศชาติอันเป็นที่ประจักษ์เมื่อได้นักเรียนที่เป็นคนดีแล้ว ก็พิจารณาคัดเลือกอย่างโปร่งใส และเป็นธรรม เพื่อให้ได้นักเรียนที่สมควร ได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติ ประกาศเกียรติคุณ สุดท้ายสรุปผลการดำเนินโครงการและรายงานผลแก่ผู้บริหาร

ขั้นปฏิบัติและขั้นสังเกต คณะครูผู้รับผิดชอบโครงการได้ดำเนิน

กิจกรรมโดยสรรหานักเรียน “คนดี ศักดิ์ศรี ยาง” ระดับห้องเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ได้นักเรียนที่เข้าเกณฑ์ จำนวน 71 คน แยกเป็นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 19 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 24 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 28 คน ซึ่งนักเรียน ที่ได้รับการพิจารณาเป็นผู้มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ มีความเชื่อมั่นในตนเอง รักษา ศาสน์ กษัตริย์ เป็นคนซื่อสัตย์สุจริต รักความเป็นไทย มีวินัย รู้จักรับผิดชอบ ขยันมุ่งมั่นในการทำงาน รู้จักประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง มีความสามัคคี รู้จักกตัญญูกตเวที และมีจิตสาธารณะ จึงสมควรได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติ และได้รับรางวัล “คนดี ศักดิ์ศรี ยาง” ซึ่งที่ประชุมได้ พิจารณาและมีมติว่า ควรยกย่อง เชิดชูเกียรติ ประกาศเกียรติคุณ และได้รับรางวัลทุกคน เพื่อจะได้เป็นตัวอย่างให้นักเรียนคนอื่น ๆ เห็นว่า การมีจิตสำนึกในการสร้างสรรค์และรักษา คุณงามความดีให้ดำรงมั่นคงอยู่ในแผ่นดินอันเป็นการดำเนินชีวิตตามแนวพระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สังคมไทยจะมี “คนดี” เพิ่มมากขึ้น ทำให้เป็นสังคมแห่งคุณธรรม จริยธรรมปราศจากการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งจะช่วยให้สังคมทั้งระบบดี มีคุณภาพ เป็นที่ ภาคภูมิใจของคนไทยและความไว้วางใจของต่างชาติ จากการที่ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรม ขณะดำเนินกิจกรรมจะเห็นได้ว่า นักเรียนมีความสนใจและให้ความร่วมมือในกิจกรรมครั้งนี้ เป็นอย่างดี เพราะเป็นการสร้างขวัญ กำลังใจ ตลอดจนปลูกจิตสำนึก และกระตุ้นให้นักเรียน มีส่วนร่วมในการรณรงค์รักษาและส่งเสริมคนดีให้นักเรียนตระหนักในหน้าที่รับผิดชอบ ที่จะต้องรักษาไว้ ซึ่งสถาบันชาติ สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ และการปกครอง ระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งผลการสอบถามความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อโครงการคนดี ศักดิ์ศรี ยาง พบว่า ครูผู้ทำการประเมินทุกคนเห็นว่า นักเรียน

ที่เข้าร่วม โครงการคนดีศรีศรียาง มีผลการประเมินรายประเด็นโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.47$) โดยความสามารถในการดำเนินงาน มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ในระดับมาก ($\bar{X}=4.52$) (รายละเอียดดังภาคผนวก จ ผลการประเมิน โครงการ/กิจกรรม ชุดกิจกรรมที่ 3 การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยการจัด โครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลังการดำเนินกิจกรรมดังกล่าว ผู้วิจัยและคณะครูผู้รับผิดชอบ โครงการได้ทำการสรุปผลการดำเนินงานและรายงานผล

ขั้นสะท้อนผล ภายหลังจากดำเนิน โครงการคนดีศรีศรียาง พบว่านักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติกิจกรรมคนดีศรีศรียาง ในการเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนด้านใฝ่เรียนรู้ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ เป็นพลเมืองดีของชาติ ศรัทธา ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักศาสนา เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเอง ผู้อื่น สังคม และประเทศชาติ ทั้งทางกาย วาจา ใจ ด้านรักความเป็นไทย ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทย ด้านการมีวินัย ยึดถือและปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ด้านความรับผิดชอบ ทำงานที่ได้รับมอบหมายเต็มความสามารถ และมีความละเอียดรอบคอบด้านขยันมุ่งมั่นในการทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย ด้านประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ด้านความสามัคคี ร่วมมือกันทำงาน ด้านความกตัญญูกตเวที เป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ เป็นศิษย์ที่ดีของครูอาจารย์ เป็นเยาวชนที่ดีของชุมชน และสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และด้านจิตสาธารณะ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อ โรงเรียน ชุมชน และสังคม ดังนั้นการจัดกิจกรรมคนดีศรีศรียาง จึงเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญ คือ การเสริมแรง การให้ขวัญกำลังใจ เยาวชนเป็นทรัพยากรที่มีค่าควรได้รับการยกย่องเมื่อกระทำ ความดี เพื่อตักตะกอนทางความคิดเป็นคนดีของสังคมต่อไป จากการรวบรวมข้อมูลมีผลดังตัวอย่าง ดังนี้

“...การทำกิจกรรมครูจะต้องทำเป็นตัวอย่าง เพราะนักเรียนมักทำตามแบบอย่างมากกว่าคำสอนของครู ถ้าหากครูเอาใจใส่และให้กำลังใจนักเรียนก็จะให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี...”

(ครูที่ปรึกษา ม.4 10 สิงหาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...การจัดกิจกรรมครั้งนี้ครูและนักเรียนมีโอกาสได้ร่วมกิจกรรม ทำให้มีสัมพันธภาพอันดี ครูได้ร่วมมือกันดำเนินการจัดกิจกรรม ได้ส่งเสริมสนับสนุนและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ส่งผลให้นักเรียนมีวินัยในตนเองมากยิ่งขึ้น บรรยากาศสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนดีขึ้น...”

(ครูที่ปรึกษา ม.5 10 สิงหาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนได้มีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม โรงเรียนสะอาดขึ้น นักเรียนมาทันเวลาที่จะปฏิบัติงานพื้นที่รับผิดชอบ ห้องเรียน เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง แต่ยังพบว่า มีนักเรียนอีกจำนวนมากที่แต่งกายไม่ถูกระเบียบของ โรงเรียนควรดำเนินการพัฒนาต่อไป...”

(ครูที่ปรึกษา ม.6 10 สิงหาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...การจัดกิจกรรมคนดีศรีศรียาง ทำให้นักเรียนตั้งใจและรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ อีกทั้งมีการปรับปรุงและพัฒนางานที่ได้รับมอบหมายให้ดีขึ้นด้วยตนเอง เพราะนักเรียนมีความตั้งใจที่จะให้ได้รับการคัดเลือกเป็นคนดีของโรงเรียน...”

(ครูที่ปรึกษา ม.4 10 สิงหาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...การจัดกิจกรรมครั้งนี้ นักเรียนส่วนใหญ่มีคุณสมบัติที่จะเข้าร่วมกิจกรรม พยายามปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของทาง โรงเรียนและปฏิบัติตามตามสิทธิและหน้าที่พลเมืองดีของชาติ...”

(ครูที่ปรึกษา ม.5 10 สิงหาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนมีความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม โดยการเข้าห้องเรียนตรงเวลา แต่งกายถูกระเบียบ ปฏิบัติตามกฎ ข้อบังคับของทาง โรงเรียนอย่างเคร่งครัดและสม่ำเสมอต่อไป...”

(ครูที่ปรึกษา ม.6 10 สิงหาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...กิจกรรมคนดีศรีสยาม เป็นกิจกรรมที่นักเรียนจะต้องผู้มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ มีความเชื่อมั่นในตนเอง รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ เป็นคนซื่อสัตย์สุจริต รักความเป็นไทย มีวินัย รู้จักรับผิดชอบ ขยันมุ่งมั่นในการทำงาน รู้จักประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง มีความสามัคคี รู้จักกตัญญูกตเวที และมีจิตสาธารณะ ถึงจะเข้าเกณฑ์การคัดเลือกเพื่อเป็นคนดีของโรงเรียน...”

(ผู้วิจัย. 10 สิงหาคม 2555 : ประเมิน)

สรุปผลการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยการจัด โครงการคนดีศรีสยาม หลัง โครงการสิ้นสุดลงจะเห็นได้ว่า นักเรียนมีความสนใจ กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่พลเมืองดีของชาติ ปฏิบัติตนโดยคำนึงถึงความถูกต้อง ละอายและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด รวมทั้งปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียนและสังคม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 12 ด้าน คือ ด้านใฝ่เรียนรู้ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านรักความเป็นไทย ด้านการมีวินัย ด้านความรับผิดชอบ ด้านขยันมุ่งมั่นในการทำงาน ด้านประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง ด้านความสามัคคี ด้านความกตัญญูกตเวที และด้านจิตสาธารณะได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้นักเรียนได้กระทำความดีอันประจักษ์แก่โรงเรียน สังคม และประเทศชาติ

4.2.3 ผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยสอดแทรกในกิจกรรมประจำวันของสถานศึกษา

ผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยสอดแทรกในกิจกรรมประจำวันของสถานศึกษา คือ กิจกรรมอบรมหน้าเสาธง โดยครูเวรประจำวัน ระหว่างวันที่ 5 มิถุนายน 2555 ถึง 24 สิงหาคม 2555 ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

ขั้นวางแผน ผู้วิจัยได้ประชุม ปรีกษาหารือ สนทนา ระดมความคิด ในการจัดกิจกรรมการอบรมหน้าเสาธง โดยครูเวรประจำวัน มีเป้าหมายเพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยกิจกรรมการอบรมหน้าเสาธง โดยครูเวรประจำวัน ระหว่างวันที่ 5 มิถุนายน 2555 ถึง 24 สิงหาคม 2555 มีขั้นตอนการดำเนินงานคือ 1) ประชุมคณะครูและนักเรียน เพื่อกำหนด

รูปแบบ เนื้อหาที่จะให้การอบรมตามความต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) แต่งตั้ง คณะกรรมการดำเนินงาน จัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อกำหนดเป้าหมายการจัด กิจกรรม และจัดทำปฏิทินการอบรมในแต่ละวัน และในแต่ละสัปดาห์ 3) ผู้วิจัยและคณะครู ปฏิบัติงานตามปฏิทินการปฏิบัติงาน 4) ผู้วิจัยและคณะครู ร่วมดำเนินการวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมว่าดำเนินการไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย และ 5) สรุปและรายงานผล การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

ขั้นการปฏิบัติและขั้นสังเกต ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการอบรม

นักเรียนหน้าเสาธง โดยครูเวรประจำวัน เป็นการพัฒนานักเรียนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้ง 12 ด้าน ได้แก่ ด้านใฝ่เรียนรู้ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านรักความเป็นไทย ด้านมีวินัย และด้านความรับผิดชอบ ด้านขยัน มุ่งมั่นในการทำงาน ด้านการประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง ด้านความสามัคคี ด้านความกตัญญู กตเวที และด้านจิตสาธารณะ ซึ่งผู้วิจัยและคณะครูได้ประชุมและร่วมกันกำหนดขั้นตอน ของแต่ละกิจกรรมในแต่ละวัน เพื่อให้ครอบคลุมพฤติกรรมกรปฏิบัติตนเป็นคนดีตาม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เริ่มปฏิบัติตั้งแต่วันที่ 5 มิถุนายน 2555 ถึง 24 สิงหาคม 2555 ซึ่งแต่ละกิจกรรมได้กำหนดขั้นตอนดังรายละเอียดคือ 1) นักเรียนทุกชั้นเดินแถวอย่างมีระเบียบ มายังบริเวณหน้าเสาธงชาติตามลำดับ 2) เมื่อนักเรียนพร้อม ประธานนักเรียนจะสั่งจัดระเบียบ แถวให้พร้อมก่อนเคารพธงชาติ 3) นักเรียนผู้เชิญธงชาติเตรียมพร้อม ประธานนักเรียน สั่งเคารพธงชานักเรียนร้องเพลงชาติ 1 จบ 4) ประธานนักเรียนนำกล่าวบูชาพระรัตนตรัย พร้อมคำแปลพระพุทธรูป พระธรรมคุณ และพระสังฆคุณ ตามลำดับ 5) ประธานนักเรียน นำนักเรียนสงบนิ่ง เป็นการฝึกยืนสมาธิเวลาประมาณ 1 นาที เพื่อรำลึกถึงผู้มีพระคุณ

6) ประธานนักเรียนนำกล่าวคำปฏิญาณตนด้วยคำว่า เรานักเรียนใจกตัญญู รู้คุณชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ รักษาวินัย ใฝ่ศึกษา 7) ประธานนักเรียนนำกล่าวแนวปฏิบัติแก่นักเรียน และครูด้วยคำว่า ครูเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน นักเรียนรุ่นพี่เป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน รุ่นน้อง 8) ประธานนักเรียนเชิญครูที่ทำหน้าที่ครูเวรมาให้โอวาทและกล่าวอบรมสั่งสอน ด้านการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยร่วมกับครูผู้เวรประจำวัน ได้จัดประชุมวางแผนจัดทำตารางการอบรมหน้าเสาธงและกำหนดเวลาในการอบรม คือ เริ่มดำเนินการในระหว่างวันที่ 5 มิถุนายน 2555 ถึง 24 สิงหาคม 2555 ทุกวันทำการ รวม 12 สัปดาห์ โดยในการอบรมหน้าเสาธง ได้อบรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ตามหัวข้อที่ระบุไว้ในตารางอบรม ใช้เวลา 10 นาที ใช้ตัวอย่างจริง และทำการตรวจตามแถว

ในเวลา 08.10 น. ครูเวรประจำวันได้อบรมตามตารางอบรม เรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียน ผู้วิจัยและครูเวรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจ มีการทักทายกับนักเรียน ซึ่งครูเวรประจำวัน 1 คน จะเป็นคนพูดหน้าเสาธง ส่วนอีก 2 คน ครูที่ปรึกษา และครูฝ่ายกิจการนักเรียน จะช่วยกันตรวจแลว่า เด็กมาเข้าแถวครบหรือไม่ และมีระเบียบวินัยหรือไม่ และหากครูเวรประจำวันพบนักเรียนที่มาไม่ตรงเวลาในวันแรก ๆ ของการดำเนินกิจกรรม ครูเวรประจำวัน ก็จะทำการดักเตือนทุกครั้ง ก่อนที่จะอนุญาตให้เข้าเรียนได้ โดยผู้วิจัยและครูเวรประจำวันได้ ปฏิบัติหน้าที่เช่นนี้ทุกวันทำการและได้จัดตารางอบรมไว้ ดังนี้

สัปดาห์ที่ 1 วันที่ 5-8 มิถุนายน 2555 อบรมเรื่อง การใฝ่เรียนรู้

เป็นการอบรมเกี่ยวกับความตั้งใจ ความพยายามหรือความกระตือรือร้น ความสนใจ ความพอใจ ที่จะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทั้งความรู้ด้านการเรียนและสภาพแวดล้อมรอบตัว มีความรู้เท่าทันวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเอง และในการดำเนินชีวิตประจำวัน ได้

สัปดาห์ที่ 2 วันที่ 11-15 มิถุนายน 2555 อบรมเรื่อง ความเชื่อมั่น

ในตนเอง เป็นการอบรมเกี่ยวกับความมั่นใจ แน่ใจในแนวความคิดและการกระทำของตนเอง อย่างมีเหตุผล มีหลักการในการที่จะทำงานหรือสิ่งต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วงได้ถูกต้อง เหมาะสม

สัปดาห์ที่ 3 วันที่ 18-22 มิถุนายน 2555 อบรมเรื่อง ความรักชาติ

ศาสน์ กษัตริย์ เป็นการอบรมเกี่ยวกับการแสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

สัปดาห์ที่ 4 วันที่ 25-29 มิถุนายน 2555 อบรมเรื่อง ความซื่อสัตย์

สุจริต เป็นการอบรมเกี่ยวกับการกระทำหรือความรู้สึกลึกซึ้งของบุคคลที่มีลักษณะการพูดหรือปฏิบัติ แต่ความจริงไม่คดโกงทรัพย์สินของผู้อื่น รักษาคำพูด ไม่หาประโยชน์ในทางมิชอบความ

ซื่อสัตย์สุจริต และความยุติธรรม ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน กลั่นแกล้งหรือคดโกงผู้อื่นหรือ

ส่วนรวม ให้ยึดหลักเหตุผล และระเบียบแบบแผนกฎหมายของสังคมเป็นเกณฑ์

ในความประพฤติทางกาย วาจา และใจ

สัปดาห์ที่ 5 วันที่ 2-6 กรกฎาคม 2555 อบรมเรื่อง รักความเป็นไทย

เป็นการอบรมเกี่ยวกับความพร้อมเพรียงปรองดองเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีมารยาทที่งดงาม แสดงออกทางกิริยาอาการที่ควรประพฤติปฏิบัติให้มีขอบเขต ระเบียบแบบแผนเหมาะสมกับ

กาลเทศะและสังคม มีความเกรงใจ มีความเป็นประชาธิปไตย และรู้สึกพอใจชื่นชมยินดี

ร่วมมือกัน กระทำกิจการให้สำเร็จลุล่วงด้วยดีโดยเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

สัปดาห์ที่ 6 วันที่ 9-13 กรกฎาคม 2555 อบรมเรื่อง มีวินัย

เป็นการอบรมเกี่ยวกับคุณลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรมที่ช่วยให้สามารถควบคุมตนเอง ทั้งทางกาย วาจาและใจ ให้อยู่ในระเบียบแบบแผนและข้อบังคับขององค์กรหรือสังคมนั้น ๆ เช่น การตรงต่อเวลา การรักษาสาธารณประโยชน์ การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา และรู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเอง ตลอดจนเคารพในสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น

สัปดาห์ที่ 7 วันที่ 16-20 กรกฎาคม 2555 อบรมเรื่อง ความรับผิดชอบ

เป็นการอบรมเกี่ยวกับการยอมรับผลการกระทำของตนเอง ทั้งในสิ่งที่ดีหรือไม่ดีและสามารถ ควบคุมตนเองได้ มีความมุ่งมั่นและเพียรพยายามในการเรียนและการปฏิบัติงานให้บรรลุ วัตถุประสงค์ที่กำหนดเวลา มีการวางแผนการปฏิบัติงานการใช้เวลาอย่างมีระบบและ เหมาะสม ตลอดจนปฏิบัติอย่างครบถ้วน โดยการคำนึงถึงความปลอดภัยต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคมส่วนรวม

สัปดาห์ที่ 8 วันที่ 23-27 กรกฎาคม 2555 อบรมเรื่อง ขยันมุ่งมั่น

ในการทำงาน เป็นการอบรมเกี่ยวกับความตั้งใจ มั่นใจ แน่วแน่ต่อการทำงานของตนเอง อย่างมีเหตุผล มีหลักการในการที่จะทำงานหรือสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วง ได้ถูกต้องเหมาะสม และเรียบร้อย

สัปดาห์ที่ 9 วันที่ 30, 31 กรกฎาคม และ 1, 6 สิงหาคม 2555

อบรมเรื่อง ประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง เป็นการอบรมเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตอย่าง พอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม มีภูมิคุ้มกันที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมี ความสุขและรู้จักใช้จ่ายทรัพย์สินของตน และประเทศชาติอย่างคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด

สัปดาห์ที่ 10 วันที่ 7-10 สิงหาคม 2555 อบรมเรื่อง ความสามัคคี

เป็นการอบรมเกี่ยวกับความร่วมมือร่วมใจในการทำงาน หรือกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ด้วยความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของกลุ่มคนในสังคม มีความรักใคร่ผูกพันในหมู่คณะ ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน รู้รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและเห็นแก่ ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

สัปดาห์ที่ 11 วันที่ 14-17 สิงหาคม 2555 อบรมเรื่อง ความกตัญญู

กตเวทิตะ เป็นการอบรมเกี่ยวกับความรู้สึกสำนึกหรือการกระทำสิ่งที่เป็นความดีหรือเป็น ประโยชน์เพื่อตอบแทนในบุญคุณหรือประโยชน์หรือความดีของบิดามารดา ผู้อื่นและสิ่งอื่น ที่มีต่อตน

สัปดาห์ที่ 12 วันที่ 20 – 24 สิงหาคม 2555 อบรมเรื่อง จิตสาธารณะ
เป็นการอบรมเกี่ยวกับการแสดงออกถึงการอุทิศตน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือการ
ปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคม ด้วยเสียสละกระตือรือร้น
และด้วยความเต็มใจ ไม่หวังผลตอบแทน

ดังนั้นเมื่อครูเวรประจำวัน ได้ดำเนินการอบรมนักเรียนหน้าเสาธง
เสร็จแล้ว ประธานนักเรียนตั้งนักเรียนทั้งหมดเคารพคุณครู คุณครูแจ้งให้นักเรียนหันหน้า
เข้าหากัน แล้วยกมือไหว้ซึ่งกันและกัน จากนั้นก็เดินแถวเข้าห้องเรียนตามปกติ

จากการจัดกิจกรรมในการอบรมหน้าเสาธง โดยครูเวรประจำวัน
ผู้วิจัยและครูที่ปรึกษาได้สังเกตพฤติกรรมและประเมินพฤติกรรมนักเรียนตลอดการอบรม
เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ผล ดังจะเห็นได้จากผลการประเมินพฤติกรรมนักเรียน นักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ดังตารางที่ 28

ตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการประเมินพฤติกรรม

นักเรียน จากกิจกรรมการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

โดยการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน

ของสถานศึกษา คือ กิจกรรมอบรมหน้าเสาธง โดยครูเวรประจำวัน

ระดับชั้น/ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ปฏิบัติงานเป็นนิสัย เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นที่ยอมรับ และสามารถแนะนำและชักชวนคนอื่นให้ปฏิบัติได้	ปฏิบัติด้วยตนเองเป็นนิสัย และเป็นแบบอย่างที่ดี	ปฏิบัติด้วยตนเอง โดยไม่ต้องมีบุคคลอื่นแนะนำ	ปฏิบัติโดยผู้อื่นคอยเตือน หรือแนะนำ	ปฏิบัติโดยผู้อื่นเป็นผู้ตั้ง กำกับดูแลให้ปฏิบัติ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4					
1. ใฝ่เรียนรู้	41 (50.0)	38 (46.3)	3 (3.7)	-	-
2. ความเชื่อมั่นในตนเอง	49 (59.8)	31 (37.8)	2 (2.4)	-	-
3. ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	46 (56.1)	35 (42.7)	1 (1.2)	-	-
4. ความซื่อสัตย์สุจริต	45 (54.9)	34 (41.5)	3 (3.7)	-	-
5. รักความเป็นไทย	40 (48.8)	38 (46.6)	4 (4.9)	-	-

ระดับชั้น/ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ปฏิบัติจนเป็นนิสัย เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นที่ยอมรับ และสามารถแนะนำและชักชวนคนอื่น ให้ปฏิบัติได้	ปฏิบัติด้วยตนเองจนเป็นนิสัย และเป็นแบบอย่างที่ดี	ปฏิบัติด้วยตนเอง โดยไม่ต้องมีบุคคลอื่นแนะนำ	ปฏิบัติโดยผู้อื่นคอยเตือน หรือแนะนำ	ปฏิบัติโดยผู้อื่นเป็นผู้สั่ง กำกับดูแล ให้ปฏิบัติ
6. การมีวินัย	44 (53.7)	36 (43.9)	2 (2.4)	-	-
7. ความรับผิดชอบ	48 (58.5)	28 (34.1)	6 (7.3)	-	-
8. ขยันมุ่งมั่นในการทำงาน	46 (56.1)	27 (32.9)	9 (11.0)	-	-
9. ประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง	41 (50.0)	34 (41.5)	7 (8.5)	-	-
10. ความสามัคคี	42 (51.2)	31 (37.8)	9 (11.0)	-	-
11. ความกตัญญูกตเวที	48 (58.5)	24 (29.3)	10 (12.2)	-	-
12. จิตสาธารณะ	45 (54.9)	26 (31.7)	11 (13.4)	-	-

ระดับชั้น/ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ปฏิบัติจนเป็นนิสัย เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นที่ยอมรับ และสามารถแนะนำและชักชวนคนอื่นให้ปฏิบัติได้	ปฏิบัติด้วยตนเองเป็นนิสัย และเป็นแบบอย่างที่ดี	ปฏิบัติด้วยตนเอง โดยไม่ต้องมีบุคคลอื่นแนะนำ	ปฏิบัติโดยผู้อื่นคอยเตือน หรือแนะนำ	ปฏิบัติโดยผู้อื่นเป็นผู้ตั้ง กำกับดูแล ให้ปฏิบัติ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5					
1. ใฝ่เรียนรู้	58 (57.4)	34 (33.7)	9 (8.9)	-	-
2. ความเชื่อมั่นในตนเอง	63 (62.4)	26 (25.7)	12 (11.9)	-	-
3. ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	59 (58.4)	36 (35.6)	6 (5.9)	-	-
4. ความซื่อสัตย์สุจริต	58 (57.4)	32 (31.7)	11 (10.9)	-	-
5. รักความเป็นไทย	48 (47.5)	38 (37.6)	15 (14.9)	-	-
6. การมีวินัย	53 (52.5)	39 (38.6)	9 (8.9)	-	-
7. ความรับผิดชอบ	52 (51.5)	37 (36.6)	12 (11.9)	-	-
8. ขยันมุ่งมั่นในการทำงาน	49 (48.5)	44 (43.6)	8 (7.9)	-	-

ระดับชั้น/ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ปฏิบัติจนเป็นนิสัย เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นที่ยอมรับ และสามารถแนะนำและชักชวนคนอื่นให้ปฏิบัติได้	ปฏิบัติด้วยตนเองจนเป็นนิสัย และเป็นแบบอย่างที่ดี	ปฏิบัติด้วยตนเอง โดยไม่ต้องมีบุคคลอื่นแนะนำ	ปฏิบัติโดยผู้อื่นคอยเตือน หรือแนะนำ	ปฏิบัติโดยผู้อื่นเป็นผู้สั่ง กำกับดูแลให้ปฏิบัติ
9. ประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง	55 (54.5)	39 (38.6)	7 (6.9)	-	-
10. ความสามัคคี	61 (60.4)	28 (27.7)	12 (11.9)	-	-
11. ความกตัญญูกตเวที	52 (51.5)	36 (35.6)	13 (12.9)	-	-
12. จิตสาธารณะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	45 (44.6)	40 (39.6)	16 (15.8)	-	-
1. ใฝ่เรียนรู้	39 (57.4)	25 (36.8)	4 (5.9)	-	-
2. ความเชื่อมั่นในตนเอง	43 (63.2)	21 (30.9)	4 (5.9)	-	-
3. ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	44 (64.7)	21 (30.9)	3 (4.4)	-	-
4. ความซื่อสัตย์สุจริต	36 (52.9)	26 (38.2)	6 (8.8)	-	-

ระดับชั้น/ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ปฏิบัติจนเป็นนิสัย เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นที่ยอมรับ และสามารถแนะนำและชักชวนคนอื่นให้ปฏิบัติได้	ปฏิบัติด้วยตนเองเป็นนิสัย และเป็นแบบอย่างที่ดี	ปฏิบัติด้วยตนเอง โดยไม่ต้องมีบุคคลอื่นแนะนำ	ปฏิบัติโดยผู้อื่นคอยเตือน หรือแนะนำ	ปฏิบัติโดยผู้อื่นเป็นผู้ตั้ง กำกับดูแลให้ปฏิบัติ
5. รักความเป็นไทย	37 (54.4)	22 (32.4)	9 (13.2)	-	-
6. การมีวินัย	39 (57.4)	21 (30.9)	8 (11.8)	-	-
7. ความรับผิดชอบ	37 (54.4)	30 (44.1)	1 (1.5)	-	-
8. ขยันมุ่งมั่นในการทำงาน	42 (61.8)	24 (35.3)	2 (2.9)	-	-
9. ประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง	44 (64.7)	22 (32.4)	2 (2.9)	-	-
10. ความสามัคคี	45 (66.2)	18 (26.5)	5 (7.4)	-	-
11. ความกตัญญูกตเวที	37 (54.4)	26 (38.2)	5 (7.4)	-	-
12. จิตสาธารณะ	35 (51.5)	29 (42.6)	4 (5.9)	-	-

จากตารางที่ 28 ผลการประเมินพฤติกรรมนักเรียน จากการจัดกิจกรรมการพัฒนา
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์
โดยสอดแทรกในกิจกรรมประจำวันของสถานศึกษา คือ กิจกรรมอบรมหน้าเสาธง
โดยครูเวรประจำวัน พบว่า

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีผลการประเมินพฤติกรรม คือ ปฏิบัติจนเป็นนิสัย
เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นที่ยอมรับ และสามารถแนะนำและชักชวนคนอื่นให้ปฏิบัติได้
จำนวน 12 ด้าน ได้แก่ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 59.8
ด้านความรับผิดชอบ ด้านความกตัญญูตเวที จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 58.5
ด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านขยันมุ่งมั่นในการทำงาน จำนวน 46 คน คิดเป็น
ร้อยละ 56.1 ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านจิตสาธารณะ จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 54.9
ด้านการมีวินัย จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 53.7 ด้านความสามัคคี จำนวน 42 คน
คิดเป็นร้อยละ 51.2 ด้านใฝ่เรียนรู้ ด้านประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง จำนวน 41 คน
คิดเป็นร้อยละ 50.0 และด้านรักความเป็นไทย จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 48.8

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีผลการประเมินพฤติกรรม คือ ปฏิบัติจนเป็นนิสัย
เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นที่ยอมรับ และสามารถแนะนำและชักชวนคนอื่นให้ปฏิบัติได้
จำนวน 12 ด้าน ได้แก่ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 62.4
ด้านความสามัคคี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 60.4 ด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 58.4 ด้านใฝ่เรียนรู้ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต จำนวน 58 คน
คิดเป็นร้อยละ 57.4 ด้านประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 54.5
ด้านการมีวินัย จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 52.5 ด้านความรับผิดชอบ ด้านความกตัญญู
กตเวที จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 51.5 ด้านขยันมุ่งมั่นในการทำงาน จำนวน 49 คน
คิดเป็นร้อยละ 48.5 ด้านรักความเป็นไทย จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 47.5 และ
ด้านจิตสาธารณะ จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 44.6

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลการประเมินพฤติกรรม คือ ปฏิบัติจนเป็นนิสัย
เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นที่ยอมรับ และสามารถแนะนำและชักชวนคนอื่นให้ปฏิบัติได้
จำนวน 12 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามัคคี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 66.2 ด้านความรักชาติ
ศาสนา กษัตริย์ ด้านประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 64.7
ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 63.2 ด้านขยันมุ่งมั่นในการทำงาน
จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 61.8 ด้านใฝ่เรียนรู้ ด้านการมีวินัย จำนวน 39 คน

คิดเป็นร้อยละ 57.4 ด้านรักความเป็นไทย ด้านความรับผิดชอบ ด้านความกตัญญูต่อเวทิจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 54.4 ด้านความซื่อสัตย์สุจริต จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 52.9 และด้านจิตสาธารณะ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 51.5

ขั้นสะท้อนผล ผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยจัดกิจกรรมการอบรมหน้าเสาธงโดยครูเวรประจำวัน พบว่า นักเรียนมีความสนใจที่จะพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทำให้นักเรียนตั้งใจที่จะมาร่วมประกอบพิธีหน้าเสาธงมากขึ้น เพราะกลัวครูลงโทษและหักคะแนน เป็นผลให้อัตรานักเรียนที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์มากขึ้น และจากการอบรมหน้าเสาธงทำให้นักเรียนส่วนใหญ่รู้จักการใฝ่เรียนรู้ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรักความเป็นไทย มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีความขยันมุ่งมั่นในการทำงาน มีความประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง มีความสามัคคี มีความกตัญญูต่อเวทิจ และมิจิตสาธารณะ อีกทั้งยังลดพฤติกรรมที่ไม่ใฝ่เรียน การไม่มีความรับผิดชอบ การไม่ซื่อสัตย์ การไม่รู้จักประหยัด และการไม่มีวินัยในตนเอง จนสามารถปรับพฤติกรรมในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนได้ผลสำเร็จเป็นที่น่าพึงพอใจ กล่าวคือ เมื่อดำเนินการอบรม ได้ระยะหนึ่ง เด็กจะเริ่มให้ความสนใจในการใฝ่เรียนรู้ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรักความเป็นไทย มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีความขยันมุ่งมั่นในการทำงาน มีความประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง มีความสามัคคี มีความกตัญญูต่อเวทิจ และมิจิตสาธารณะมากขึ้น นักเรียนที่เคยมีพฤติกรรมไม่ดีก็มีพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นและมากขึ้นกว่าเดิม แต่ก็ยังมีนักเรียนบางส่วนที่ยังต้องปรับปรุงเรื่องความรับผิดชอบและการมีวินัย จากการสอบถามนักเรียนที่ทำผิดวินัยดังกล่าวสาเหตุมาจากพ่อแม่ไม่อยู่ไปทำงานที่ต่างจังหวัด อยู่กับยาย กับป้า ทำให้ไม่มีคนคอยดูแล กำชับนักเรียนในตอนเช้า เมื่อได้รับทราบปัญหาเช่นนี้ครูเวรประจำวันแต่ละวันมีความเห็นที่สอดคล้องกันว่าเป็นกลุ่มนักเรียนที่ต้องเอาใจใส่และเข้มงวด ติดตามพฤติกรรมเป็นพิเศษ ซึ่งจากการที่ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรม สอบถาม และประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในการดำเนินงานปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยสอดแทรกในกิจวัตรประจำวันของสถานศึกษา กิจกรรม “การอบรมหน้าเสาธงโดยครูเวรประจำวัน” มีผลสะท้อน ดังนี้

“...ตั้งแต่ครูเวรพุดอบรมหน้าเสาธงทุกวัน ทำให้นักเรียนมาเข้าเข้าแถวตรงเวลามากขึ้น โดยเฉพาะนักเรียนที่มาโรงเรียนสาย แต่ทุกวันนี้ก็มาโรงเรียนทันเข้าแถวหน้าเสาธงทุกวัน ซึ่งดีขึ้นกว่าเดิมมาก และในขณะที่เรียนในห้องเรียนนักเรียนมีความรับผิดชอบมากขึ้น มีความขยันและมุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยต่อตนเองและต่อผู้อื่น มีความสามัคคีทำงานเป็นทีม มีความซื่อสัตย์สุจริต โดยไม่ลอกการบ้านเพื่อน มีความกตัญญูทักท้วงต่อครูบาอาจารย์ เป็นครูที่ไหนดีกั้มไหว้ทักทาย และที่สำคัญนักเรียนมีจิตสาธารณะเพิ่มมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเจน...”

(ครูที่ปรึกษา ม.5 30 สิงหาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...การอบรมหน้าเสาธงเป็นเรื่องที่ดี เพราะทำให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง สนใจใฝ่เรียน มีความตั้งใจฟังครูอบรมหน้าเสาธงทุกวัน โดยไม่ต้องให้ครูมาคอยบอก หรือสั่งให้ทำเหมือนแต่ก่อน เป็นการพุดกระดุน ทำให้นักเรียนปฏิบัติตนดีขึ้น และไม่ลืมที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง...”

(นักเรียนชั้น ม.4 30 สิงหาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...ผู้ปกครองของเด็กบางคน ก็ไม่ค่อยให้ความสนใจเรื่องความประพฤติของนักเรียนเท่าที่ควร เพราะมีภาระอื่นต้องรีบเร่งต้องรับผิดชอบ ดังนั้นทางโรงเรียนและครูที่ปรึกษาจึงพยายามที่จะปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีให้กับนักเรียน โดยจัดกิจกรรมอบรมนักเรียนในการเข้าแถวหน้าเสาธง ซึ่งเป็นการพัฒนานักเรียนให้มีความตระหนักรู้และเห็นความสำคัญ เป็นสร้างจิตสำนึกในการปรับปรุงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน เพื่อที่นักเรียนเมื่อจบไปแล้วจะเป็นคนที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสังคมต่อไป...”

(ครูที่ปรึกษา ม.6. 30 สิงหาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนตั้งใจฟังครูเวรประจำอบรมหน้าเสาธงดีกว่าแต่ก่อนเยอะ เพราะมีเรื่องราวเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความมีวินัย ความขยันมุ่งมั่นในการทำงาน การอยู่อย่างพอเพียง และการมีจิตสาธารณะ ซึ่งนักเรียนชอบฟังมาก จะเห็นได้จากนักเรียนที่ไม่ค่อยมาทันเข้าแถว ก็มาเข้าแถวทันเวลาเคารพธงชาติ ซึ่งเป็นเรื่องที่ดีมากเลย ...”

(ครูที่ปรึกษา ม.6 30 สิงหาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนไม่หนีเรียนไปเล่นเกม รับผิดชอบงานที่มอบหมายให้ สนใจการเรียน ดีขึ้นมากกว่าเดิม ช่วยเหลือซึ่งกันและกันดี ทำงานตามที่มอบหมายทันเวลาเป็นส่วนใหญ่ แต่ยังมีบ้างบางคนที่ยัง ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด...”

(ครูที่ปรึกษา ม.5 30 สิงหาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนแต่งกายสะอาดเป็นระเบียบมากขึ้น มาโรงเรียนแต่เช้า สนใจ การเรียนดีขึ้นมาก สอนก็สอนง่าย ทำงานส่งเกือบทุกคน สบายใจมาก รวมทั้งนักเรียนยังมา ทำความสะอาดห้องเรียนทุกวัน การขโมยสิ่งของไม่มี เด็กมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปมาก...”

(ครูที่ปรึกษา ม.4 30 สิงหาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“...การอบรมหน้าเสาธง โดยครูเวรประจำวัน ทำให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของนักเรียนดีขึ้นอยู่ในระดับหนึ่ง แต่มีบางส่วนจำนวน 5-7 คน ที่มาไม่ทันแถว เพราะบ้านอยู่ไกลต้องเดินทางมาโรงเรียน โดยรถโดยสารประจำทาง ซึ่งรถโดยสารมีน้อย...”

(ผู้วิจัย. 30 สิงหาคม 2555 : ประเมิน)

สรุปผลจากการดำเนินกิจกรรมการอบรมหน้าเสาธง โดยครูเวรประจำวัน

ในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ผู้วิจัยและครูที่ปรึกษา ได้ประชุมสะท้อน ผลการดำเนินงานตามกิจกรรมแล้ว สรุปได้ว่า นักเรียนส่วนใหญ่รู้จักการใฝ่เรียนรู้ มีความ เชื้อมั่นในตนเอง มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีความซื่อสัตย์สุจริต รักความเป็นไทย มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีความขยันมุ่งมั่นในการทำงาน มีความประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง มีความสามัคคี มีความกตัญญูต่อเวที และมีจิตสาธารณะมากขึ้น เพราะนักเรียนเริ่มตระหนัก ในความสำคัญของการมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดี แต่ก็มีนักเรียนส่วนน้อยที่ต้องปรับปรุง พฤติกรรม เพราะต้องเดินทางมาโรงเรียน โดยรถโดยสารประจำทาง ผู้วิจัยและครูที่ปรึกษา เห็นว่า เป็นปัญหาที่ไม่สำคัญ สามารถแก้ไขได้เพราะส่วนลึกในใจนักเรียนมีจิตสำนึก ในการปรับพฤติกรรมให้ดีขึ้นอยู่แล้ว สรุปได้ว่า การดำเนินกิจกรรมการอบรมหน้าเสาธง โดยครูเวรประจำวัน เป็นที่น่าพึงพอใจของผู้วิจัยและครูเวรประจำวันที่สามารถจัดกิจกรรม ได้บรรลุผลเป็นอย่างดี

ดังนั้นจากผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยใช้ชุดกิจกรรม
ซึ่งชุดกิจกรรมประกอบด้วย ชุดกิจกรรมที่ 1 บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ
ชุดกิจกรรมที่ 2 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ชุดกิจกรรมที่ 3 โครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึง
ประสงค์ และชุดกิจกรรมที่ 4 ปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยสอดแทรกในกิจวัตร
ประจำวันของสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินผลโดยการสังเกตผลการพัฒนาพฤติกรรม
การปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา รายละเอียดดังตาราง
ต่อไปนี้

ตารางที่ 29 ผลการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
ก่อนและหลังดำเนินการ ด้านใฝ่เรียนรู้

พฤติกรรมบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	การปฏิบัติ ก่อนดำเนินการ			การปฏิบัติ หลังดำเนินการ		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
1. สนใจกระตือรือร้น ที่จะมีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน	2.98	0.81	ปานกลาง	4.09	0.83	มาก
2. เอาใจใส่และมีความเพียร พยายามในการเรียนรู้	2.85	0.78	ปานกลาง	4.08	0.88	มาก
3. สนใจเข้าร่วมกิจกรรม การเรียนรู้ต่าง ๆ	2.82	0.79	ปานกลาง	4.12	0.88	มาก
4. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จาก หนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อ เทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อ ได้อย่างเหมาะสม	2.94	0.84	ปานกลาง	4.06	0.88	มาก

พฤติกรรมบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	การปฏิบัติ ก่อนดำเนินการ			การปฏิบัติ หลังดำเนินการ		
	\bar{x}	S.D	แปลผล	\bar{x}	S.D	แปลผล
5. ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยการแสวงหาความรู้	2.73	0.74	ปานกลาง	4.11	0.90	มาก
6. บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ข้อมูลจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็น องค์ความรู้	2.77	0.75	ปานกลาง	4.10	0.94	มาก
7. แลกเปลี่ยนความรู้ด้วย วิธีการต่าง ๆ และนำไปใช้ ในชีวิตประจำวัน	2.74	0.72	ปานกลาง	4.13	0.91	มาก
รวม	2.83	0.78	ปานกลาง	4.10	0.89	มาก

จากตารางที่ 29 ผลการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
ด้านใฝ่เรียนรู้ พบว่า พฤติกรรมนักเรียน โดยรวมทุกด้าน ก่อนดำเนินการนักเรียน
มีพฤติกรรมปฏิบัติระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.83 และหลังดำเนินการนักเรียน
มีพฤติกรรมปฏิบัติระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.10

ตารางที่ 30 ผลการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
ก่อนและหลังดำเนินการ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง

พฤติกรรมบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	การปฏิบัติ ก่อนดำเนินการ			การปฏิบัติ หลังดำเนินการ		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
1. กล้าแสดงความคิดเห็น อย่างมีเหตุผล	2.62	0.67	ปานกลาง	4.07	0.95	มาก
2. เสนอตัวเข้าแข่งขันหรือ ทำงานทำทนาย	2.66	0.72	ปานกลาง	4.11	0.92	มาก
3. กล้าแสดงออกในสิ่งที่ ถูกต้อง	2.71	0.76	ปานกลาง	4.15	0.89	มาก
4. นักเรียนมีความสามารถ ในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ได้ด้วยตนเอง	2.69	0.74	ปานกลาง	4.13	0.90	มาก
5. นักเรียนมีความสามารถ ในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ได้ด้วยตนเอง	2.67	0.71	ปานกลาง	4.10	0.92	มาก
6. กล้าหักท้วงในสิ่งที่ ถูกต้อง	2.70	0.74	ปานกลาง	4.14	0.91	มาก
7. กล้ายอมรับความจริง	2.63	0.73	ปานกลาง	4.08	0.98	มาก
8. สามารถปรับตัวให้เข้ากับ ตนเองและโลกภายนอกได้ อย่างดี	2.70	0.75	ปานกลาง	4.16	0.90	มาก
9. มีความสามารถที่จะเผชิญ และยอมรับความจริงของชีวิต	2.64	0.68	ปานกลาง	4.09	0.94	มาก

พฤติกรรมพึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์	การปฏิบัติ ก่อนดำเนินการ			การปฏิบัติ หลังดำเนินการ		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
10. รู้วิธีการสร้าง สัมพันธภาพกับผู้อื่นด้วย	2.68	0.71	ปานกลาง	4.12	0.92	มาก
รวม	2.67	0.72	ปานกลาง	4.11	0.92	มาก

จากตารางที่ 30 ผลการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง พบว่า พฤติกรรมนักเรียน โดยรวมทุกด้าน ก่อนดำเนินการ
นักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.67 และหลังดำเนินการ
นักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.11

ตารางที่ 31 ผลการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
 ก่อนและหลังดำเนินการ ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

พฤติกรรมบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	การปฏิบัติ ก่อนดำเนินการ			การปฏิบัติ หลังดำเนินการ		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
1. ยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ และอธิบาย ความหมายของเพลงชาติ ได้ถูกต้อง	2.67	0.79	ปานกลาง	4.21	0.91	มาก
2. ปฏิบัติตนตามสิทธิ และหน้าที่พลเมืองดีของชาติ	2.65	0.77	ปานกลาง	4.27	0.87	มาก
3. มีความสามัคคีปรองดอง	2.64	0.74	ปานกลาง	4.18	0.89	มาก
4. เข้าร่วมส่งเสริมสนับสนุน กิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ปรองดองที่เป็นประ โยชน์ต่อ โรงเรียน ชุมชน และสังคม	2.61	0.71	ปานกลาง	4.19	0.91	มาก
5. หวงแหนปกป้องยกย่อง ความเป็นชาติไทย	2.59	0.72	ปานกลาง	4.24	0.90	มาก
6. เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา ที่ตนนับถือ	2.60	0.75	ปานกลาง	4.28	0.87	มาก
7. ปฏิบัติตนตามหลัก ของศาสนาที่ตนนับถือ	2.62	0.74	ปานกลาง	4.25	0.89	มาก
8. เป็นแบบอย่างที่ดี ของศาสนิกชน	2.57	0.70	ปานกลาง	4.23	0.91	มาก

พฤติกรรมพึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์	การปฏิบัติ ก่อนดำเนินการ			การปฏิบัติ หลังดำเนินการ		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
9. เข้าร่วมและมีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับ สถาบันพระมหากษัตริย์	2.68	0.77	ปานกลาง	4.22	0.89	มาก
10. แสดงความสำนึก ในพระมหากรุณาธิคุณ ของพระมหากษัตริย์	2.63	0.73	ปานกลาง	4.20	0.90	มาก
11. แสดงออกซึ่งความ จงรักภักดีต่อสถาบัน พระมหากษัตริย์	2.69	0.81	ปานกลาง	4.26	0.89	มาก
รวม	2.63	0.75	ปานกลาง	4.23	0.89	มาก

จากตารางที่ 31 ผลการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ด้านรักชาติ
ศาสน์ กษัตริย์ พบว่า พฤติกรรมนักเรียน โดยรวมทุกด้าน ก่อนดำเนินการนักเรียนมีพฤติกรรม
การปฏิบัติระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.63 และหลังดำเนินการนักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติ
ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.23

ตารางที่ 32 ผลการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
 ก่อนและหลังดำเนินการ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต

พฤติกรรมบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	การปฏิบัติ ก่อนดำเนินการ			การปฏิบัติ หลังดำเนินการ		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
1. ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นจริงต่อตนเอง ทั้งทางกาย วาจา ใจ	2.62	0.75	ปานกลาง	4.22	0.89	มาก
2. ปฏิบัติตน โดยคำนึงถึง ความถูกต้อง ละเอียดและ เกรงกลัวต่อการกระทำผิด ปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา	2.62	0.75	ปานกลาง	4.25	0.88	มาก
3. ไม่ถือเอาสิ่งของหรือผลงาน ของผู้อื่นมาเป็นของตนเองต่อ ผู้อื่นทั้งทางกาย วาจา ใจ	2.68	0.80	ปานกลาง	4.26	0.85	มาก
4. ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วย ความซื่อตรงไม่หาประโยชน์ ในทางที่ไม่ถูกต้อง	2.61	0.71	ปานกลาง	4.24	0.90	มาก
5. ไม่เอาเวลาทำงานในหน้าที่ ไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว	2.65	0.79	ปานกลาง	4.20	0.91	มาก
6. ไม่ใช้อำนาจหน้าที่ ทำประโยชน์ส่วนตัว	2.59	0.69	ปานกลาง	4.19	0.92	มาก
7. ร่วมมือร่วมใจกันทำงาน ด้วยความบริสุทธิ์ใจ	2.53	0.68	ปานกลาง	4.26	0.91	มาก

พฤติกรรมพึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์	การปฏิบัติ ก่อนดำเนินการ			การปฏิบัติ หลังดำเนินการ		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
8. ไม่เห็นแก่ประโยชน์ ส่วนตน	2.55	0.69	ปานกลาง	4.23	0.92	มาก
9. ไม่ร่วมมือกันทำงานใด ๆ ที่ผิดต่อกฎหมาย หรือระเบียบ ข้อบังคับของสังคมและหมู่คณะ	2.63	0.79	ปานกลาง	4.28	0.87	มาก
รวม	2.61	0.74	ปานกลาง	4.24	0.89	มาก

จากตารางที่ 32 ผลการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต พบว่า พฤติกรรมนักเรียน โดยรวมทุกด้าน ก่อนดำเนินการนักเรียน
มีพฤติกรรมการปฏิบัติระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.61 และหลังดำเนินการนักเรียนมีพฤติกรรม
การปฏิบัติระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.24

ตารางที่ 33 ผลการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
ก่อนและหลังดำเนินการ ด้านการรักความเป็นไทย

พฤติกรรมบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	การปฏิบัติ ก่อนดำเนินการ			การปฏิบัติ หลังดำเนินการ		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
1. แต่งกายและมีมารยาท งดงามแบบไทย มีสัมมาคารวะ กตัญญูทศเวทีต่อผู้มีพระคุณ	2.78	0.77	ปานกลาง	4.06	0.89	มาก
2. ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ ประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรม ไทย	2.80	0.75	ปานกลาง	4.00	0.89	มาก
3. ชักชวน แนะนำให้ผู้อื่น ปฏิบัติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะ และ วัฒนธรรมไทย	2.55	0.68	ปานกลาง	4.22	0.92	มาก
4. ใช้ภาษาไทยและเลขไทย ในการสื่อสาร ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม	2.79	0.73	ปานกลาง	4.02	0.91	มาก
5. ชักชวน แนะนำให้ผู้อื่นเห็น คุณค่าของการใช้ภาษาไทยที่ ถูกต้อง	2.73	0.74	ปานกลาง	4.06	0.91	มาก
6. นำภูมิปัญญาไทยมาใช้ ให้เหมาะสมในวิถีชีวิต	2.85	0.73	ปานกลาง	4.07	0.90	มาก
7. ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง กับภูมิปัญญาไทย	2.75	0.78	ปานกลาง	4.12	0.88	มาก

พฤติกรรมบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	การปฏิบัติ ก่อนดำเนินการ			การปฏิบัติ หลังดำเนินการ		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
8. แนะนำ มีส่วนร่วม ในการสืบทอดภูมิปัญญาไทย	2.63	0.73	ปานกลาง	4.19	0.91	มาก
รวม	2.74	0.74	ปานกลาง	4.09	0.90	มาก

จากตารางที่ 33 ผลการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
 ด้านการรักษาความเป็นไทย พบว่า พฤติกรรมนักเรียน โดยรวมทุกด้าน ก่อนดำเนินการนักเรียน
 มีพฤติกรรมปฏิบัติระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.74 และหลังดำเนินการนักเรียนมีพฤติกรรม
 การปฏิบัติระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.09

ตารางที่ 34 ผลการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
 ก่อนและหลังดำเนินการ ด้านการมีวินัย

พฤติกรรมบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	การปฏิบัติ ก่อนดำเนินการ			การปฏิบัติ หลังดำเนินการ		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
1. ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของ ครอบครัว โรงเรียนและสังคม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น	2.72	0.76	ปานกลาง	4.13	0.89	มาก
2. ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติ กิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิต ประจำวันและรับผิดชอบ ในการทำงาน	2.68	0.72	ปานกลาง	4.09	0.92	มาก
3. ผู้ที่ปฏิบัติตนในขอบเขต กฎ ระเบียบของสถานศึกษา ครอบครัว สังคมและประเทศ โดยที่ตนเองยินดีปฏิบัติตาม อย่างเต็มใจ	2.74	0.78	ปานกลาง	4.15	0.88	มาก
4. มีความตั้งใจในการปฏิบัติ ที่ถูกต้องตามวินัยในสังคม เช่น การแต่งกายที่ถูกต้องตาม ระเบียบ เข้าแถวรับบริการ ตามลำดับ	2.73	0.77	ปานกลาง	4.14	0.89	มาก

พฤติกรรมบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	การปฏิบัติ ก่อนดำเนินการ			การปฏิบัติ หลังดำเนินการ		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
5. ประพฤติตนตามแบบแผน ระเบียบข้อบังคับและข้อปฏิบัติ ที่ถูกต้อง ดึงมาอย่างสม่ำเสมอ ด้วยตนเอง ทั้งต่อหน้าและ ลับหลังผู้อื่น โดยไม่หวั่นไหว ตามสิ่งยั่วยุภายนอกหรือความ ต้องการอื่น ที่จะมาเบี่ยงเบน แบบแผนพฤติกรรมของตัวเอง	2.67	0.71	ปานกลาง	4.08	0.92	มาก
6. นักเรียนมีความสามารถ ในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ได้ด้วยตนเอง	2.70	0.77	ปานกลาง	4.17	0.89	มาก
รวม	2.71	0.75	ปานกลาง	4.13	0.09	มาก

จากตารางที่ 34 ผลการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
ด้านการมีวินัย พบว่า พฤติกรรมนักเรียน โดยรวมทุกด้าน ก่อนดำเนินการนักเรียน
มีพฤติกรรมการปฏิบัติระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.71 และหลังดำเนินการนักเรียน
มีพฤติกรรมการปฏิบัติระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.13

ตารางที่ 35 ผลการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
 ก่อนและหลังดำเนินการ ด้านความรับผิดชอบ

พฤติกรรมพึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์	การปฏิบัติ ก่อนดำเนินการ			การปฏิบัติ หลังดำเนินการ		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
1. ไม่หกล้มเลยงาน	2.74	0.75	ปานกลาง	4.10	0.90	มาก
2. หาความรู้เพิ่มเติม	2.67	0.76	ปานกลาง	4.14	0.95	มาก
3. ปฏิบัติงานได้สำเร็จตาม ขั้นตอน	2.69	0.76	ปานกลาง	4.17	0.89	มาก
4. จัดเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือ ให้พร้อมเรียนและปฏิบัติงาน	2.75	0.77	ปานกลาง	4.11	0.89	มาก
5. เลือกใช้วัสดุ เครื่องมือและ อุปกรณ์ให้เหมาะสมกับลักษณะ ของงาน	2.72	0.78	ปานกลาง	4.16	0.88	มาก
6. เข้าเรียนตรงเวลา	2.68	0.76	ปานกลาง	4.17	0.95	มาก
7. ทำงานตามกำหนด เวลาส่ง	2.62	0.72	ปานกลาง	4.20	0.91	มาก
8. บอกจุดดี จุดเด่น จุดด้อย ของงานที่ทำได้	2.58	0.72	ปานกลาง	4.24	0.90	มาก
9. เสนอแนะวิธีแก้ไข ปรับปรุงงาน	2.65	0.71	ปานกลาง	4.12	0.92	มาก
10. มีผลงานที่ประณีต	2.71	0.77	ปานกลาง	4.15	0.89	มาก

พฤติกรรมบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	การปฏิบัติ ก่อนดำเนินการ			การปฏิบัติ หลังดำเนินการ		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
11. ร่วมกิจกรรม หรือ อนุรักษ์ การบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ ในสถานศึกษาและนอก สถานศึกษา ให้สวยงาม และคงสภาพที่ดี	2.76	0.79	ปานกลาง	4.13	0.88	มาก
12. ร่วมวางแผนออกแบบขยาย ผลประดิษฐ์ ประกอบอุปกรณ์ โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือ วิทยาการก้าวหน้ามาป้องกัน เตือนภัยธรรมชาติ หรือภัย จากการกระทำของบุคคล	2.57	0.73	ปานกลาง	4.28	0.88	มาก
รวม	2.68	0.75	ปานกลาง	4.16	0.90	มาก

จากตารางที่ 35 ผลการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
ด้านความรับผิดชอบ พบว่า พฤติกรรมนักเรียน โดยรวมทุกด้าน ก่อนดำเนินการนักเรียน
มีพฤติกรรมการปฏิบัติระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.68 และหลังดำเนินการนักเรียนมีพฤติกรรม
การปฏิบัติระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.16

ตารางที่ 36 ผลการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
ก่อนและหลังดำเนินการ ด้านความขยันมุ่งมั่นในการทำงาน

พฤติกรรมบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	การปฏิบัติ ก่อนดำเนินการ			การปฏิบัติ หลังดำเนินการ		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
1. เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย	2.57	0.72	ปานกลาง	4.26	0.89	มาก
2. ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้สำเร็จ	2.55	0.72	ปานกลาง	4.23	0.92	มาก
3. ปรับปรุงและพัฒนา การทำงานด้วยตนเอง	2.54	0.68	ปานกลาง	4.24	0.92	มาก
4. ทุ่มเททำงาน อดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรค ในการทำงาน	2.53	0.68	ปานกลาง	4.22	0.93	มาก
5. พยายามแก้ปัญหา และอุปสรรคในการทำงาน ให้สำเร็จตามเป้าหมาย	2.52	0.64	ปานกลาง	4.20	0.94	มาก
6. ชื่นชมผลงานด้วย ความภาคภูมิใจต่อปัญหา และอุปสรรคในการทำงาน	2.58	0.73	ปานกลาง	4.27	0.89	มาก
รวม	2.55	0.69	ปานกลาง	4.24	0.91	มาก

จากตารางที่ 36 ผลการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
ด้านความขยันมุ่งมั่นในการทำงาน พบว่า พฤติกรรมนักเรียน โดยรวมทุกด้าน ก่อนดำเนินการ
นักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.55 และหลังดำเนินการนักเรียนมี
พฤติกรรมการปฏิบัติระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.24

ตารางที่ 37 ผลการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
ก่อนและหลังดำเนินการ ด้านการประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง

พฤติกรรมพึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์	การปฏิบัติ ก่อนดำเนินการ			การปฏิบัติ หลังดำเนินการ		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
1. ใช้ทรัพย์สินของตนเอง เช่น เงิน สิ่งของ เครื่องใช้ ฯลฯ อย่างประหยัด คู้มค่า และเก็บ รักษาดูแลอย่างดี รวมทั้งการใช้ เวลาอย่างเหมาะสม	2.74	0.73	ปานกลาง	4.04	0.91	มาก
2. ใช้ทรัพยากรของส่วนรวม อย่างประหยัด คู้มค่า และ เก็บรักษาดูแลอย่างดี	2.84	0.75	ปานกลาง	3.96	0.89	มาก
3. ปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วย ความรอบคอบ มีเหตุผล	3.10	0.89	ปานกลาง	4.09	0.77	มาก
4. ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่นกระทำ ผิดพลาด	2.78	0.75	ปานกลาง	4.03	0.90	มาก
5. วางแผนการเรียน การทำงาน และการใช้ ชีวิตประจำวันบนพื้นฐาน ของความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร	2.69	0.73	ปานกลาง	4.09	0.92	มาก

พฤติกรรมพึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์	การปฏิบัติ ก่อนดำเนินการ			การปฏิบัติ หลังดำเนินการ		
	\bar{x}	S.D	แปลผล	\bar{x}	S.D	แปลผล
6. รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ของสังคมและสภาพแวดล้อม ยอมรับและปรับตัว เพื่ออยู่ ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข	2.71	0.77	ปานกลาง	4.16	0.88	มาก
รวม	2.81	0.78	ปานกลาง	4.06	0.88	มาก

จากตารางที่ 37 ผลการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
ด้านการประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง พบว่า พฤติกรรมนักเรียน โดยรวมทุกด้าน ก่อน
ดำเนินการนักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.81 และหลังดำเนินการ
นักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.06

ตารางที่ 38 ผลการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
 ก่อนและหลังดำเนินการ ด้านความสามัคคี

พฤติกรรมบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	การปฏิบัติ ก่อนดำเนินการ			การปฏิบัติ หลังดำเนินการ		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
1. ร่วมคิด ร่วมทำกิจกรรมกลุ่ม และให้คำแนะนำเพื่อแก้ไข ปัญหา	2.62	0.67	ปานกลาง	4.07	0.95	มาก
2. แบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น และให้ผู้อื่นยืมสิ่งของ	2.66	0.72	ปานกลาง	4.11	0.92	มาก
3. ระยะเวลาส่วนตัว เพื่อช่วยเหลือเพื่อน สังคม ชุมชน เมื่อมีความจำเป็น	2.71	0.76	ปานกลาง	4.15	0.89	มาก
4. มีการปรับตัวเข้าหากัน และสามารถรวมตัวกันอย่าง พร้อมเพรียงเพื่อร่วมมือกัน ทำงาน	2.69	0.74	ปานกลาง	4.13	0.90	มาก
5. เห็นความสำคัญของ การทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ	2.67	0.72	ปานกลาง	4.10	0.92	มาก
6. ร่วมมือรวมพลังกัน เพื่อทำงานให้สำเร็จ	2.68	0.74	ปานกลาง	4.13	0.91	มาก
7. มีการแก้ไขความขัดแย้ง ที่เกิดจากการทำงานร่วมกัน อย่างถ้อยทีถ้อยอาศัย	2.56	0.70	ปานกลาง	4.25	0.90	มาก

พฤติกรรมบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	การปฏิบัติ ก่อนดำเนินการ			การปฏิบัติ หลังดำเนินการ		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
8. เสนอแนวคิดใหม่ๆ	2.55	0.68	ปานกลาง	4.23	0.92	มาก
9. นำวิธีการใหม่ๆ มาใช้	2.53	0.66	ปานกลาง	4.22	0.93	มาก
รวม	2.61	0.71	ปานกลาง	4.18	0.91	มาก

จากตารางที่ 38 ผลการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
ด้านความสามัคคี พบว่า พฤติกรรมนักเรียน โดยรวมทุกด้าน ก่อนดำเนินการนักเรียน
มีพฤติกรรมการปฏิบัติระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.61 และหลังดำเนินการนักเรียนมีพฤติกรรม
การปฏิบัติระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.18

ตารางที่ 39 ผลการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
 ก่อนและหลังดำเนินการ ด้านความกตัญญูคุณเวที

พฤติกรรมบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	การปฏิบัติ ก่อนดำเนินการ			การปฏิบัติ หลังดำเนินการ		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
1. ระลึกถึงแม่และพระคุณ ของแม่อย่างสม่ำเสมอ	2.64	0.75	ปานกลาง	4.22	0.89	มาก
2. ตอบแทนพระคุณของแม่ ด้วยความเต็มใจ	2.62	0.75	ปานกลาง	4.25	0.88	มาก
3. ให้การดูแลพ่อแม่ ญาติผู้ใหญ่ หรือผู้อุปการะ เลี้ยงดู	2.68	0.80	ปานกลาง	4.26	0.85	มาก
4. กราบไหว้/แสดงความ เคารพพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่ อย่างสม่ำเสมอ	2.61	0.71	ปานกลาง	4.18	0.92	มาก
5. ตอบแทนบุญคุณ โดยไม่หวังคำชื่นชมยกย่อง	2.63	0.75	ปานกลาง	4.19	0.91	มาก
6. ช่วยเหลืองานบ้าน และแสดงการกระทำที่ทำให้ ท่านภูมิใจ	2.59	0.69	ปานกลาง	4.17	0.93	มาก
7. ช่วยดูแลรักษาทรัพย์สิน ภายในบ้านให้อยู่ในสภาพ เรียบร้อย	2.53	0.68	ปานกลาง	4.26	0.91	มาก
8. พุดไพเราะ สุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน	2.55	0.69	ปานกลาง	4.23	0.92	มาก

พฤติกรรมบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	การปฏิบัติ ก่อนดำเนินการ			การปฏิบัติ หลังดำเนินการ		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
9. ช่วยเหลืองาน โรงเรียน ร่วมพัฒนาชุมชนในโอกาส ต่าง ๆ	2.65	0.83	ปานกลาง	4.28	0.87	มาก
10. ยึดมั่นในหลักคำสอน ทางศาสนา และประพฤติปฏิบัติ ตนเป็นประ โยชน์ต่อสังคม	2.62	0.72	ปานกลาง	4.20	0.91	มาก
รวม	2.59	0.73	ปานกลาง	4.22	0.91	มาก

จากตารางที่ 39 ผลการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
ด้านความกตัญญูทศเวที พบว่า พฤติกรรมนักเรียน โดยรวมทุกด้าน ก่อนดำเนินการนักเรียน
มีพฤติกรรมการปฏิบัติระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.59 และหลังดำเนินการนักเรียนมีพฤติกรรม
การปฏิบัติระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.22

ตารางที่ 40 ผลการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
 ก่อนและหลังดำเนินการ ด้านจิตสาธารณะ

พฤติกรรมพึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์	การปฏิบัติ ก่อนดำเนินการ			การปฏิบัติ หลังดำเนินการ		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
1. ช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูทำงานด้วยความเต็มใจ	2.63	0.79	ปานกลาง	4.27	0.89	มาก
2. อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วย กำลังกาย กำลังใจ และกำลัง สติปัญญาด้วยความสมัครใจ	2.55	0.67	ปานกลาง	4.21	0.93	มาก
3. แบ่งปันสิ่งของ ทรัพย์สิน และอื่นๆ ละช่วยแก้ปัญหาหรือ สร้างความสุขให้กับผู้อื่น	2.58	0.72	ปานกลาง	4.25	0.90	มาก
4. ดูแลรักษาสาธารณสมบัติ และสิ่งแวดล้อมด้วย ความเต็มใจ	2.71	0.85	ปานกลาง	4.29	0.85	มาก
5. เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็น ประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	2.61	0.91	ปานกลาง	4.19	0.91	มาก
6. เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้าง สิ่งที่ดีงามของส่วนรวมตาม สถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วย ความกระตือรือร้น	2.53	0.91	ปานกลาง	4.26	0.91	มาก
รวม	2.60	0.74	ปานกลาง	4.24	0.90	มาก

จากตารางที่ 40 ผลการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
ด้านจิตสาธารณะ พบว่า พฤติกรรมนักเรียน โดยรวมทุกด้าน ก่อนดำเนินการนักเรียน
มีพฤติกรรมการปฏิบัติระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.60 และหลังดำเนินการนักเรียนมีพฤติกรรม
การปฏิบัติระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.24

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 41 ผลการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
ก่อนและหลังดำเนินการ โดยรวมและรายด้าน

พฤติกรรมพึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์	การปฏิบัติ ก่อนดำเนินการ			การปฏิบัติ หลังดำเนินการ		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
1. ใฝ่เรียนรู้	2.83	0.78	ปานกลาง	4.10	0.89	มาก
2. ความเชื่อมั่นในตนเอง	2.67	0.72	ปานกลาง	4.11	0.92	มาก
3. รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์	2.63	0.75	ปานกลาง	4.23	0.89	มาก
4. ซื่อสัตย์สุจริต	2.61	0.74	ปานกลาง	4.24	0.89	มาก
5. รักความเป็นไทย	2.74	0.74	ปานกลาง	4.09	0.90	มาก
6. มีวินัย	2.71	0.75	ปานกลาง	4.13	0.90	มาก
7. ความรับผิดชอบ	2.68	0.75	ปานกลาง	4.16	0.90	มาก
8. ขยันมุ่งมั่นในการทำงาน	2.55	0.69	ปานกลาง	4.24	0.91	มาก
9. ประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง	2.81	0.78	ปานกลาง	4.06	0.88	มาก
10. ความสามัคคี	2.61	0.71	ปานกลาง	4.18	0.91	มาก
11. ความกตัญญูกตเวที	2.59	0.73	ปานกลาง	4.22	0.91	มาก
12. มีจิตสาธารณะ	2.60	0.74	ปานกลาง	4.24	.090	มาก
รวม	2.67	0.74	ปานกลาง	4.17	0.90	มาก

จากตารางที่ 41 จากผลการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 พฤติกรรมนักเรียนด้านใฝ่เรียนรู้
ความเชื่อมั่นในตนเอง รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต รักความเป็นไทย มีวินัย
ความรับผิดชอบ ขยันมุ่งมั่นในการทำงาน ประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง ความสามัคคี
ความกตัญญูกตเวที และมีจิตสาธารณะ มีพฤติกรรมการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย
4.17) แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้ดำเนินการประเมินผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ตามตัวชี้วัด จากการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 42 ผลการประเมินผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
ตามตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ				
	ดีเยี่ยม 5	ดีมาก 4	ดี 3	พอใช้ 2	ปรับปรุง 1
1. ใฝ่เรียนรู้					
1.1 ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้	104	85	60	-	-
1.2 แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก โรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม	99	80	58	-	-
1.3 นำองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	109	82	56	-	-
รวมคะแนน	312	247	174	-	-
2. ความเชื่อมั่นในตนเอง					
2.1 การกล้าแสดงออก	94	80	78	2	-
2.2 การพึ่งตนเอง	113	96	43		
2.3 การเป็นตัวของตัวเอง	107	95	45	5	-
2.4 การปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม	111	101	40		
รวมคะแนน	737	619	380	7	-

ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ				
	ดีเยี่ยม 5	ดีมาก 4	ดี 3	พอใช้ 2	ปรับปรุง 1
3. ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์					
3.1 เป็นพลเมืองดีของชาติ	110	100	42	-	-
3.2 ชำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย	97	104	51	-	-
3.3 ศรัทธา ยึดมั่นและปฏิบัติตนตามหลักศาสนา	108	75	65	4	-
3.4 เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์	127	105	20	-	-
รวมคะแนน	442	384	178	4	-
4. ความซื่อสัตย์สุจริต					
4.1 ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองทั้งทางกาย วาจา ใจ	120	95	37	-	-
4.2 ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อผู้อื่นทั้งทางกาย วาจา ใจ	124	83	45	-	-
4.3 ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อหน้าที่การงาน	118	88	46	-	-
4.4 ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อคณะ สังคม และประเทศชาติ	115	100	37	-	-
รวมคะแนน	477	366	165	-	-
5. รักความเป็นไทย					
5.1 ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทย	113	94	45	-	-
5.2 เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	110	104	34	4	-
5.3 อนุรักษ์ และสืบทอดภูมิปัญญาไทย	113	87	52		
รวมคะแนน	336	285	131	4	-

ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ				
	ดีเยี่ยม 5	ดีมาก 4	ดี 3	พอใช้ 2	ปรับปรุง 1
6. การมีวินัย					
6.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม	128	82	36	6	-
6.2 ยึดมั่นในระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ และข้อปฏิบัติ ซึ่งมีทั้งวินัยในตนเอง และวินัยต่อสังคม	137	77	38	-	-
รวมคะแนน	265	159	74	6	-
7. ความรับผิดชอบ					
7.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายเต็ม ความสามารถ และมีความละเอียด รอบคอบ	130	72	50	-	-
7.2 ตรงต่อเวลา	131	68	53	-	-
7.3 ทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพของงาน	136	79	59	-	-
7.4 เห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมและ ทรัพยากรธรรมชาติที่มีผลกระทบต่อวิถี ชีวิต	129	71	52	-	-
รวมคะแนน	526	290	214	-	-
8. ขยันมุ่งมั่นในการทำงาน					
8.1 ตั้งใจและรับผิดชอบในหน้าที่ การงาน	125	61	66	-	-
8.2 ทำงานด้วยความเพียรพยายาม และอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	126	66	60	-	-
รวมคะแนน	251	127	126	-	-

ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ				
	ดีเยี่ยม 5	ดีมาก 4	ดี 3	พอใช้ 2	ปรับปรุง 1
9. ประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง					
9.1 ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม	124	70	58	-	-
9.2 มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัว เพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข	130	67	55	-	-
รวมคะแนน	254	137	113	-	-
10. ความสามัคคี					
10.1 ละความเห็นแก่ตัว ทำประโยชน์ ให้แก่ส่วนรวม	131	65	56	-	-
10.2 ร่วมมือกันทำงาน	128	72	52	-	-
10.3 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	126	78	48	-	-
รวมคะแนน	385	215	156	-	-
11. ความกตัญญูกตเวที					
11.1 รำลึกถึงบุญคุณของผู้มีพระคุณ	122	76	54	-	-
11.2 เป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ เป็นศิษย์ที่ดี ของครูอาจารย์ เป็นเยาวชนที่ดีของชุมชน และสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	123	74	55	-	-
รวมคะแนน	245	150	109	-	-
12. จิตสาธารณะ					
12.1 ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน	113	80	59	-	-
12.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	117	78	57	-	-
รวมคะแนน	230	158	116	-	-

ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ				
	ดีเยี่ยม	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
	5	4	3	2	1
รวมคะแนนทั้งหมด	9554				
รวมคะแนนทั้งหมดเฉลี่ยร้อยละ	85.20				
ระดับคุณภาพ	ระดับคุณภาพ ดีมาก (4)				

จากตารางที่ 42 จากผลดำเนินการประเมินผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตามตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ด้าน ใฝ่เรียนรู้ ความเชื่อมั่นในตนเอง รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต รักความเป็นไทย มีวินัย ความรับผิดชอบ ยึดมั่นในการทำงาน ประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง ความสามัคคี ความกตัญญูต่อเวที และมีจิตสาธารณะ จากการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 พบว่า ผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 12 ด้าน 35 ตัวชี้วัด จากการประเมินระดับคุณภาพ ได้คะแนนคิดเป็นร้อยละ 85.20 ค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพ 4 มีระดับคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 บรรลุเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้